

ANA:

45 años.

Profesional liberal y empresaria.

Centro de formación ocupacional para mujeres. Pedagoga

Casada. 1 hija.

Ex-militante feminista. .

BE PODEM COMENÇAR, ES TRACTA DEL QUE T'HE DIT, QUE CREUS QUE VOL DIR, QUINES COSES IMPLICA EL FET DE SER DONA AVUI EN DIA, PERO ABANS UNA MICA M'AGRADARIA QUE FENT MEMORIA, M'EXPLIQUESSIS SI QUAN ERES ADOLESCENT, MES O MENYS, L'EPOCA AQUESTA, SI RECORDES QUE A CASA, A L'ESCOLA, NOTAVES QUE SE'T MARCAVA DIFERENT PEL FET DE SER DONA O NO, EN EL SENTIT QUE VOLIES FER ALGUNA COSA I SE'T DEIA NO ES ESTA BE QUE HO FACI UNA DONA I SI HO NOTAVES COM HO VIVIES...

Jo penso que en la meva generació ha estat una generació on els rols i els comportament estaven totalment marcats i diferenciats, i les dones a casa, era claríssim els nois no ajudaven res a les tasques familiars, d'això en tenia àmplia experiència, erem 6 germans 3 noies i tres nois i jo era la segona el primer era un noi, i jo vaig assumir bastant el paper de segona mare perquè era la més gran però clar jo des de molt petita em vaig rebel·lar A això i hi havia unes discussions perquè els nens freguessin els plats...

TU NO ACABAVES PER RESIGNAR-T'HI AMB AQUESTES COSES, PERQUE MOLTS COPS ET QUEIXES I NO ET FAN CAS...

No, jo ajudava molt perquè erem colla i hi havia feina però no m'hi resignava () això ha sigut una baralla típica de tota la vida...

I AMB TOTS IGUAL, PER EXEMPLE EL TEU PARE O LA TEVA MARE T'ENTENIEN UN MÉS QUE L'ALTRE O IGUAL, ENTRE ELS TEUS GERMANS/ES...

No, el meu pare és el típic home que no ha fet mai res, ni aixecar un plat de taula, i a casa hi hagut la divisió de rols molt marcada, per una banda el meu pare es dedicava a buscar diners i per l'altra la meva mare feia de mestressa de casa a part de parir cada any.., era una divisió molt clara, i per una altra banda a nivell de l'adolescència en els nens se'ls hi deixava fer unes coses i a les nenes unes altres...., jo cada cosa que vaig conseguir de casa era una lluita fins que vaig arribar als 18 anys i vaig marxar de casa i vaig anar a viure sola, cosa que tampoc era massa normal... i vaig fer la meva carrera...

QUE VAS ESTUDIAR?

Filosofia i lletres i al final Pedagogia, em vaig posar a l'ensenyament i encara hi estic...

I VAS ANAR AMB COL.LEGIS DE MONGES O LAICS?

Sí i tant amb col·legi de monges, amb aquella època només es podia als de monges o als "fatxes" públics.., als 14 anys vaig anar a fer el batxiller amb una academia...Amb aquella època totes les coses que vam aconseguir eren lluites, realment eren lluites personals i col·lectives, i si sorties amb els tios doncs havies de tenir pebrots per les pastilles, havies de fer-ho d'amagat de tothom, no t'ho venien a la farmacia els ginecòlegs no t'atenien, realment era una () ara això està superadíssim i són ells mateixos que t'ho diuen...., però aquest és un tema que ... que... jo penso que no s'ha canviat tant com preteniem les que van iniciar la lluita una mica forta aquí a Catalunya, penso que ara... hi ha uns anys d'una mica com de conservadurisme, noies joves que es tornen a casa, que busquen l'amor de la seva vida, que els matrimonis que...casar-se per l'església, vestida de blanc, tenir fills, i a la que poden deixar de treballar es queden a casa...i això realment perjudica

molt, perquè si és normal que les nostres mares, d'alguna manera, es retiressin a casa quan es van casar però ara no és normal, per varies raons, perquè la dona torna a assumir el paper que li va donar l'època del franquisme i que la va marcar molt, que és mare i amantíssima ama de casa, i per altra banda, vol dir, que.. les dones no assumeixen un projecte de vida, una realització professional i una realització com a persona..., a part que puguin tenir fills, tenir parella o no, aparellades, això es qüestió ja molt particular i privada, però ara torna a haver-hi una qüestió aquesta tendència molt forta.., de tornar-se a casar, a tenir fills, .. per tant d'aquí 15 anys, totes les que ara estem intentant formar les dones per tornar a treballar, tornarem a tenir la mateixa feina...

I COM T'HO EXPLIQUES TU AIXO?

Mira! perquè interessa, la societat el moviment conservador sempre hi ha estat, () i en aquests moments, si bé és una cosa, la igualtat que ningú pot dir res en contra, que tothom, s'atreveria a dir es que les dones han d'estar a casa i tal, tenen apresa la lliçó, però després mira'ls a casa, o sinó fixat, amb la burocràcia, les dones que tenen diners , els dones estan a casa seva amb 2 o 3 minyones però a casa seva, i surten i fan el que volen, es clar que fan el que volen, es dediquen a galeries d'art, i a no se qué, a la dolce vita.., però no tenen realitzacions professionals..., fan cultureta, passen el temps o van a la creu roja..que en el fons és això... i aleshores amb el tema de la dona i de la formació per sintetitzar, perquè després no sigui massa difícil jo ho veig de la següent manera, vull dir hi ha una franja que són les universitàries o professionals que això es una cosa a part, una professional té moltes més possibilitats de tenir un bon sou, i aleshores tan si està casada com sino, tenen un treball molt més realitzador, molt més maco, i el sou és elevat i fins i tot pot tenir un servei a casa, que sempre són dones però... fins i tot si té crios els pot portar a la guarderia i pagar-la i tot això i tot això però després hi ha l'altra banda de dones que són les treballadores i això, que estan molt mal pagades, molt mal renumerades, que estan fent treballs pessims, molt ingrats...cobrant poquíssim i a la que poden..doncs ho deixen...

I AIXO HA MILLORAT O ESTA MILLORANT UNA MICA O NO?

Poc, molt poc, perquè ummm no hi ha consciència ni hi ha una tasca de sensibilització de que tot i que les dones puguin accedir a un treball putejades amb perdó, és molt important ser independent econòmicament que és la base de tot, i és molt important tenir un treball i una formació, i això les dones no estan concienciades perquè no hi ha hagut una concienciació ni per part de l'administració, ni per part de les escoles, ni de l'educació, ni dels professors, ni per part dels pares, ni de ningú, aleshores els crios que l'educació i formació és la base de tot, veuen que els seus pares es reparteixen els rols, la seva mare no treballa, a les escoles els professors estan exactament avui fent el de fa 100 anys i fent la divisió de rols bestials, s'ha fet estudis que realment els professors d'EGB tracten als nens i a les nenes mols diferents, suposo que tu estàs al dia.., amb estadístiques, i aleshores no ho hi ha manera de canviar les coses, aleshores aquest problema de mentalitat si resulta que la noia arriba a la societat els 18-20 anys, guanyant una miseria y companyia 60.000 pesetes i treballan mati i tarda, i resulta que es queda prenyada del primer fill, la guarderia l'ha de pagar

perquè no és gratis, els vells, els pares i els sogres resulta que van a càrrec de la dona, la casa y les tasques domèstiques t'has de barallar diariment amb el teu company perquè siguin reaprtides i a sobre s'en va a la fàbrica i s'ho troba tot igual com abans, doncs, decideix no pagar guarderia, ni canguro ni dona de casa i quedar-se a casa...

HAS DIT QUE HI HA UNA MANCA DE CONCIENCIACIO PER PART DE LA DONA, PERO QUE PASSA QUAN HI HA DONES QUE VENEN AQUI I RESULTA QUE ESTAN ANIMADES FAN CURSOS I DESPRES SURTEN AL CARRER I NO ELS HI DONEN FEINA...

Sí, és veritat manca concienciació també per part dels empresaris, per exemple a nivell directiu només volen homes...., això està clar amb segons quines feines volen dones joves, maques, no sé qué, això està així claríssim, i a més a més cobren el 70% del que cobra l'home, això està clar, molt bé, però avui a Catalunya hi ha molta feina i qui vol, treballar treballa, i aquestes noies si no treballen es perquè no volen, i aquí mateix tenim una bossa de treball que en aquets moments no podem donar les ofertes a les empreses que ens demanen, ens demanen administratives, secretaries, marketing, ventes, dones per tot, i no les podem fer servir..., per altra banda, hi ha altres professions noves, com la informàtica, l'electrònica., professions que els empresaris es troben amb grans problemes per trobar personal, tota l'area del vallés que estan montant no hi ha personal qualificat i agafarien dones, els hi és igual, però persones qualificades, doncs aquestes dones no volen treballar, no es volen formar amb coses que... només volen ser peluqueres i secretaries...

PERO HEU MONTAT CURSOS SOBRE AQUESTES NOVES PROFESSIONS I OS HA FALLAT LA GENT?

Hem montat un curs de robòtica per 15 dones amb l'associació espanyola de robòtica, aquest curs es feia mab una empresa i a més a més se les quedaven a totes, només es va apuntar una noia, van haver de plegar el curs i tornar els diners a l'administració, això l'any passat, aquest any feiem un curs de informàtica i electrònica que estan fent la part d'electrònica amb una empresa i aquesta empresa els fa treballar amb periode de pràctiques i contractes amb formació., i també se'ls quedaran els que vulguin., hem estat 3 mesos per trobar 12 persones i amb lupa..., ningú vol fer electrònica, mira informàtica bueno.... però.. es un problema de mentalització i de sensibilització, els empresaris.. jo tinc un coneixement i una percepció del mercat de treball bastant gran per als meus contactes no?, lògic és la meva feina i sé en cada moment el que estan demanant... ho poso de venda al públic i es que el públic no vol fer-ho, el públic dona...és curiós...

I PER QUE PENSES QUE PASSA AIXO, CREUS QUE A LES DONES ELS HI AGRADA FER UNES COSES DIFERENTS..

Sí, és possible per la qüestió de les carreres humanístiques () i ho he parlat això amb X, és molt delicat aquest tema però jo el que pesno es que un home i una dona son iguals, a nivell de les capacitats que tu pugis adquirir en la vida, en quan a formació i tal, a nivell de personalitat interna profunda som totalment diferents, les dones tenim unes percepcions, unes sensibilitats molt diferents dels homes, això és part educativa, part transmittit milenariament, i part deu ser també innat, perquè les dones porten els fills al món i és clar això marca, per molt que diguin que els homes a Suecia es queden a casa a cuidar els

fills, el fet de portar una vida al món, o la possibilitat de poder-la portar és una cosa que marca la persona humana des de que la història és història o des de que el món és món,.. i això és a part de la qüestió de formació, i de la () és com allò que es discutia si la dona tenia ànima o no, o sigui una cosa és la intel.ligència i les capacitats que pugui tenir una persona i com.. perquè jo hi crec molt amb la formació perquè una nena amb segons quines circumstàncies pot ser una cosa o en pot ser una altra..

AQUESTES DIFERENCIES PERSONALS ENTRE HOME I DONA QUE DEIES, LES LLIGUES AMB EL FET DE PODER POCREAR?

no.. no ...t'ho he posat com un exemple, i els homes primitius per exemple, l'enveja que tenien de la dona era aquesta, sempre es montaven coses per fer que ells són molt importants, sí clar evidentment que hi ha relació, però aquesta relació hi ha sigut.. i hi és.., i la història marca una vida i et marca històricament, però per una dona que no vol tenir un fill i que no l'importa, que no te ganes de ser mare.. doncs ja està no passa res, però en canvi resulta que tota l'educació duran anys y panys, ha vingut marcada per tota una serie de coses, i als nens se'ls ha educat d'una manera i a les nenes d'una altra, o sigui jo porto a la meva filla amb una escola super- progresista, bisexual, que no sé qué i no sé quantos i és horrorós la de fallides que fan i que tu mateixa te'n dones compte i et fa molta ràbia perquè ho vas veient, i tal...

O SIGUI QUE LA DONA QUE NO TE FILL EN PRINCIPI DIUS QUE NO PENSES QUE TINGUI QUE HAVER-HI DIFERENCIES?

No, jo no soc tan categòrica i a més a més amb aquestes quèstions jo no sóc gens dogmàtica, no perquè la que no té fills pot ser que tingui ganes de tenir-los, o que els estigui desitjant.., o que no els tingui per altres raons...no sé, també pot ser que tota la transformació sexual que segueix la dona en l'adolescència és una transformació sexual i del cos molt diferent de la que té l'home, i va lligada amb la maternitat, i això és lògic, un crió quan li comencen a sortir els pits et pregunta per què són i tal, i els ovaris, aleshores comença a entendre que ella es pot transformar i crear vida, i tot això és part de la nostra psicologia i de la nostra educació..

Y UNA DONA QUE ESTA MOLT CONCIENCIADA AMB EL TEMA DE LA IGUALTAT DE LA DONA, DONCS QUAN TINGUI UN FILL CREUS QUE ES FACTIBLE PENSAR QUE A PART DEL PERIODE D'EMBARAÇ I DE DONAR DE MAMA, CREUS QUE POT REPRESENTAR EL MATEIX PER UN HOME QUE PER UNA DONA EL TENIR UN FILL O PENSES QUE SERA DIFERENT?

Sí, en general crec que és diferent, en general sí però hi ha execepcions de dones..., però en general la dona queda més marcada, més lligada.. que el pare..., jo crec que això pot canviar, estic segura que a la llargà aquesta revolució lenta, lenta i mil.lenaria que s'està començant de.. de rols de paper sexual en la societat portarà un benefici per la dona i un benefici per l'home, a ell li anirà molt bé, assumir el ser més sensible, el tenir més sensibilitat, més sinceritat, i no tenir que posar-se sempre el corsé de això, i per l'altra banda tota la qüestió de sensibilitat en quan a l'educació dels fills, pel que fa al que significa cuidar un fill i tal, això en sortira beneficiat l'home...

PER QUE?

Perquè és una part maca de la naturalesa humana, enriqueix moltíssim educar a les noves generacions en general, i si a sobre

ets pare i mare doncs és un altre tipus d'enrequiment..

TU TENS FILLS?

Sí, una nena de 9 anys...

POTS PARLAR-ME UNA MICA DE QUE HA REPRESENTAT PER A TU EL FET DE PROCREAR, SI VAS NOTAR QUE CANVIAVEN ALGUNES COSES DE TU MATEIXA, LES TEVES PRIORITATS, ETC...

Sí, clar canvien moltes coses, jo no ho visc com un pes perquè no la vaig tenir fins que no la vaig voler tenir, vaig decidir tenir-la perquè ho volia i perquè la desitjava i tenia molt clar que durant una temporada renunciaria a una serie de coses, i ja està i ho vaig fer..., pot ser va ser molt cerebralment però és així..., però quan dic lo de renunciar a una serie de coses.., jo no he renunciat mai a la independència econòmica ni al treball...no perquè hi ha gent que pensa que quan tens un fill hi tens que renunciar, això per mi és irrenunciable, les coses que he renunciat són doncs que si cada nit surto amb els meus amics, i pel dia la deixo a la guarderia, per la tarda amb un canguro, i a la nit un altre cangur, doncs aquesta filla meva no em coneixeria, hi ha coses que al menys als primers anys de vida te'ls has de plantejar molt clarament i no renunciar a masses coses perquè si no et tornes lela i no val la pena sinó intentar comptibilitzar les coses no?, doncs surts un parell de dies a la semana o vas amb el crio, jo anava amb el crio a tot arreu...
ESTAS DIENT QUE AQUESTES PETITES RENUNCIES NO ET SUPOSAVEN CAP PROBLEMA?

No, perquè era molt cerebral, eren molt cerebrals i a més n'estic molt contenta i molt satisfeta perquè m'ha sortit bé...

T'ERA IGUAL TENIR NEN O NENA?

Primer sí, però després m'anava fent gracia el que sigués una nena...

I EN LA SEVA EDUCACIO, QUINES COSES INTENTES TRANSMETRE-LI, AIXI EN GENERAL?

Des de sempre que sigui molt feliç a la vida, que estigui satisfeta amb si mateixa, que faci el que li agradi, i amb línies generalas que sigui bona persona, que això aquest terme de bona persona, ara fa riure, perquè és un terme que s'utilitzava fa 30 anys i jo el reivindico, el reivindico, (riure) vull dir que no sigui una persona competitiva, i per altra banda donar-li totes les possibilitats possible perquè ella pugui triar, perquè a la vida per ser feliç necessites moltes coses, i has de triar, i per poder triar necessites moltes possibilitats, no sé quan ets gran pots triar des de ser músic a ser ballarina, o informàtic o a jugar a futbol, doncs ho has de haver conegut per poder triar, és el que intento i que tingui una escala de valors que lògicament transmeto la meva escala de valors, això sóc conscient.

I PER ALTRA BANDA, TU T'ADONES QUE FA COSES, PER EXEMPLE, TIPIQUES DE NENA QUE TU HAS INTENTAT NO ENSENYAR-LOS-HI?

Ai! mare de deu, els 'remalazos' que li trobo típicament de nena són copiats de nenes de l'escola (), la meva nena per exemple de la seva classe és la única que juga a boleibol, la única, amb això ja està dit tot..., per altra banda, no te res que veure, si es necessari li encanta disfraçar-se i es passa 3 hores pintant-se la cara, una cosa no te res que veure amb l'altra, i és perquè la societat marca moltíssim, la societat, al tele, els amics, l'escola moltíssim..., o sigui, aleshores ens plantegem la cosa com a lluita i no pot ser ha de ser natural...

EN EL TEU CAS, UE PENSES QUE VA INFLUIR EN QUE TU TRENQUESSIS AMB

ALGUNES COSES, COM DEIES ABANS, I NO ET RESIGNESSIS FACILMENT?
Home, jo crec que van influir moltes coses, la neva fgeneració ha estat una generació rebel que lluitaven contra el Franco, lluitaven per les llibertats, el maig francès, jo que sé, i la qüestió del feminisme una mica des de casa, a nivell no sé, com sempre he lluitat per la justícia, doncs ho trobava molt injust que amb el meu germà arribaven els dos d'escola, i ell es posava a llegir el diari i jo a parar la taula, això als 12 anys, que jo no sabia res ni de política ni de res, però allò sí que ho trobava injust..., que uns treballessin i els altres no...clar.. a sant de què?

TORNANT UNA MICA A LA FEINA, TU PENSES QUE T'HAS TROBAT AMB MES ENTREBANCS QUE NO HAGUES TROBAT UN HOME EN EL TEU LLOC?

Sí, sí i tant, jo he tingut sort per això no et pensis () m'espavilo bastant però no et pensis, l'altra dia van estar donant uns cursos de CIANE, cursos que fa l'Ajuntament per dones, vam anar-hi amb la Ma. Jesús Izquierdo, i altres, i jo vaig donar el suport financer a les empreses, bé, són noies bastant joves i tal que volen montar una empresa i tal i bé les vaig sesanimar molt, però molt, els hi vaig dir que si es pensaven que amb un salari risc de l'inem montarien una empresa anaven fresques, per montar una empresa per triomfar necessita un mínim de millonets ni que sigui per passar el primer any, clar és una vergonya, home..., els hi deia a més a més vosaltres tenien sort l'Ajuntament us dona un salari, gratis, us han educat, l'Ajuntament us protegeix i a sobre nosaltres venim aquí per ensenyar-vos la nostra experiència i encara us queixeu, vengà!, ah!, es que no volen hipotecar els pis, es que no volen demanar crèdits no volen fer res..., una noia em deia 'tu creus que quan es va al banc no et donen un crèdit dent dona?', jo clar que m'ho crec, 'ah! doncs jo no m'ho crec' dic 'escolta que hi has anat?', jo el primer dia que vaig anar al banc a demanar un crèdit e van dir ah! el seu marit amb amb què treballa?, 'i a vosté que li importa', li vaig contestar però clar jo perquè tinc una concienciació i sé molt bé on trepitjo però li diuen amb una altra pobra dona de Verdú que vol montar una botigueta, aleshores fan venir el seu marit, el carnet DNI, ho, posen el nom del seu marit, ai! però resulta que passa alguna cosa i que el marit es queda amb la tenda, un tio arriba amb una cartera amb un banc, tot trajat i tal, i d'entrada ja se'l creuen d'entrada, després investiguen clar...els bancs són uns usureros, no et deixen un duro si no tens peles...()

on estaven?, ah! sí que hi ha diferències, a nivells d'empreses és descarat.. una dona dins de les empreses té un sostre, de manera que podrà ser director de marketing, director del departament comercial, director de no sé què però allà on es fan les decisions que són la junta o la direcció allà no hi arriben mai, està vetat, és el sotre.. () com diuen els EEUU i és veritat és una cosa, aleshores què passa?, que moltes dones, per exemple, dones amigues meves que han estat portant direcció de hotels, arriba un moment què dius ja està bé de fer guanyar peles als altres, la junta la tens vetada, no et deixen ser accionista i tal, i aleshores es monten el negoci pel seu compte, aleshores com que manes tu doncs no hi ha problemes, però això no hauria de ser així...

UNA ALTRA DONA QUE TENIA UNA EMPRESA DE MODA, EM DEIA QUE EL HANDICAP PER LA DONA ES MENTRES FA CARRERA, QUE QUAN HAS ACONSEGUIT COSES, I TENS UN ESTATUS, I TAL ALESHORES JA NO SE'T

TANCA LES PORTES, ESTAS D'ACORD?

Sí, això és veritat, però tot i així, sí se't respecta però cada dia tens sorpreses, jo per exemple estic posada en un programa transnacional, Stutgard-Paris, i el primer dia que vaig anar a la reunió el senyor de París em va dir 'ah! vosté es la secretaria del senyor Mercader?', dic no, soc la senyora tal, 'Ah' però si hemos de firmar y decidir cosas', bueno ya firmo... 'ah! pero no tiene una junta directiva y tal', eren tots tios i el tio allà insistint, i li dic de moment que he vingut jo es que ja sé el que haig de fer!, o sigui això entre 'europeus'. Així que sí que és veritat que quan arribes a tenir un prestigi sí que se't respecte però sempre et passen coses d'aquestes.

I PER EXEMPLE, PENSANT EN LA REUNIO, CREUS QUE UNA DONA O UN HOME EN UNA MATEIXA POSICIO COM LA TEVA PENSES QUE HI HAURA ACTITUDS SEMBLANTS O DIFERENTS, O EN LA MANERA?

Ui! aquest tema és molt complicat, això són 5 o 6 hores de discutir!... hi ha gent que diu que sí i hi ha gent que diu que no, si vols que et diga la meva opinió és que depèn, jo penso que les dones tenim maneres de fer diferents però com que hi ha hagut una guerra a mort per arribar amb llocs moltes dones copien el sistema de treball i de dirigir dels homes i ho copien i la veritat per mi s'equivoquen...

O SIGUI PENSES QUE AQUESTES DIFERENCIES S'HAN DE MANTENIR?

Penso que aquestes diferències son bones, a més penso que el mètode de direcció que pot tenir una dona es millor que el d'un home?

MILLOR O EL COMPLEMENT...?

Millor

PER QUE?

Perquè precisament com que té més sensibilitat i li preocupa més la qüestió humana sabrà cohesionar més el seu equip, sabrà estar més 'acorde' amb les necessitats i els problemes del seu equip cosa que els essers humans que és la base()..., jo et dic el que penso però això es un debat molt fort per estar xerrant moltes hores...., i aquí hi ha molt que discutir et trobaràs el tio que cohesionar molt el seu equip i que ho fa fabulós, i el trobaràs la tia horrorosa, insuportable que es passa el dia donant crits i clar, i la qüestió de sistemes de mando és molt complicat i jo conec dones de tots tipus.., jo el sistema de mando absolutament monopolitzat i a base de terrorisme que dic jo, no el trobo bé, ni correcte ,ni bo ni productiu....

I CREUS QUE ELS HOMES L'UTILITZEN MAJORITARIAMENT?

Sí, n'hi ha que sí i n'hi ha que no...

ALGUNA COSA MES PEL QUE FA AL TEMA DEL TREBALL QUE PENSIS QUE ES IMPORTANT I QUE NO EM TOCAT?

La qüestió de les noves carreres i noves tecnologies ja t'ho he explicat, hi ha una manca de mentalització, i a mi em frapa molt i em frustra molt que troba xavales de de 15-16 anys que diguin que volen ser peluqueres, o que et diguin que volen ser 'mamas', que t'ho diguin ara, o trobo molt fort com si mamá fos una professió, aquí sí que seria per fer una bona enquesta...

I EN EL TEU CENTRE DE FORMACIO DE DONES, QUINS SON ELS OBJECTIUS QUE ET PLANTEGES, QUE VOLS ACONSEGUIR?

Com a centre el que volem és donar una formació de qualitat i que correspongui a les necssitats del món, tan econòmiques, perquè la gent es pugui col.locar i trobar feina i empresarials, però també mirant més enllà, diuen, per exemple, que hi ha unes

quantas professions que d'aquí a 10 anys seran totalment diferents doncs mirant més enllà, aleshores volem formar a la gent d'una manera flexible, polivalent, perquè doncs els canvis que estant havent-hi doncs la gent es pugui ràpidament adaptar a les circumstàncies, i amb totes aquetes noves professions la dona comenci amb plena igualta amb l'home perquè hi ha professions que costa molt que la dona vagi avançant pas a pas asgarrapent d'alguna manera el que l'home, d'alguna manera...per exemple, la direcció econòmica i política del món està en mans d'homes, i per molt 25% i molt bona voluntat, en la qüestió de política i finances ho tenim duríssim, en canvi, a nivell d'altres professions, si nosaltres formen a dones amb professions noves, pot ser que hi hagi professionals dones... (), per altra banda, volem formar a nivell de reciclatge a dones que estan dins d'empreses perquè es puguin promocionar, això és molt important, això està molt lligat amb les qüestions familiars, les dones tenen un handicap molt fort, quan una dona està treballant i a més a més té família ella no sacrifica les hores de la família per anar a formar-se i promocionar-se i en canvi els homes sí, això està claríssim, i nosaltres aquí volen fer una mica d'ajut, volem montar seminaris curts, amb hores que els hi vagi bé, amb dissabtes, molt flexibles perquè la dona pugui realment adaptar-se, després hi ha la qüestió de disponibilitat, que també es qüestió de mentalització, per exemple la dona que té un bebé, doncs la seva disponibilitat es una mica reduïda però dones que tenen crios grans com la meva, doncs si l'empresa els hi ofereix un treball de vendes, de viatjar o així, no l'agafen pel rolo de la família, que també hi ha l'altra banda de la moneda, dones que podrien estar a llocs directius, però no volen sacrificar les hores de, i de cara amb fora l'objectiu del centre és aquest i sobre tot a nar cap a fer una formació europea, una formació internacional on estigui intercanviant alguns paràmetres, aleshores com a centre és formar un equip perquè que això no s'acabi mai...

PENSES QUE HI HA TREBALLS MES ADIENTS PER HOMES QUE PER DONES?

No, per exemple la discussió del barri de la Mina, em fa riure perquè anar a la Mina és tan dur per un home com per una dona, i el problema és que hem d'inventar uns robots que puguessin anar-hi, abans s'utilitzava la força i aquest tema es podia discutir però ara la força no s'utilitza per res i hi ha màquines per tot...

TU ET CONSIDERES UNA DONA TRADICIONAL?

No no (riure)..

PER QUE?

Perquè no tinc les idees de les dones normals, i no per idees perquè a vegades hi ha dones que tenen idees però.. a la meva vida no he estat una dona tradicional, sinò tot al contrari, per la meva experiència personal...i ho he volgut que tampoc ha sigut per casualitat...

I QUAN DIUS QUE NO ETS UNA DONA NORMAL, EN QUIN SENTIT HO DIUS?

No, en absolut, jo no vaig pel món creuent-me diferent de les altres dones, no, en absolut, i a més a més, hi ha tot un munt de coses de les altres dones que sóc molt capaç d'estar xerrant hores i hores i m'hi entenc molt bé, però clar el meu projecte professional de vida des de sempre ha estat diferent de la normalitat de les dones, i ja no parlo de les que tenen la meva edat...

I COM CREUS QUE LES ALTRES A TU COM CREUS QUE ET VEUEN?

...Sí em veuen diferent però quan em tracten com sóc una persona bastant normal i asequible doncs m'expliquen coses, els problemes dels seus fills, i de la família i tal, coses que a mi no, bé lo de sempre i tal, pe'ro en canvi, a nivell de lo que elles pensen de mi com a persona clar que tenen una idea de persona diferent, pel que he fet, perquè he tingut sort, o que he fet el que he volgut, a vegades et diuen que t'ho has montat molt bé...

T'IDEALITZEN UNA MICA TAMBE NO?

Sí, t'admiren i tal...

I TU ET SENTIS IGUAL O DEFIRENT AMB UN HOME?

Diferent...

EN QUIN SENTIT?

En tots els sentits....a nosaltres ens enriqueixen molt les relacions humanes, i amés ens hi dediquem, ens hi dediquem, i a més a més ho volem, i és part de la nostra naturalesa, i els homes no s'hi dediquen., i això va lligat amb el que em deies, amb la discussió de triar la carrera per què les dones trien les carreres humanístiques, les lletres, clar i tenen tendència, però clar hi ha un maxaconament i una pressió social...

TU TENDEIXES A PENSAR QUE AIXO ES PER EDUCACIO I NO PER NATURALESA NO?

Sí per la pressio social, de fet això no es podria saber fins que no hi hagués una igualtat absoluta a tots els nivells...

COM TE L'IMAGINES EN UNA SOCIETAT SUPOSADAMENT IGUALITARIA, A LA DONA, QUINA ES LA TEVA UTOPIA PERSONAL?

Penso que no hi hauria diferències...

NOMES LES EXCLUSSIVAMENT BIOLOGIQUES...

No segur que tenim un perfil, unes naturaleses diferent que poden marcar diferents comportaments i tal però vamos estariem molt equilibrats....

I AQUESTES DIFERENCIES QUE DIUS LES CONTINUES VEIENT EN ELS TEUS AMICS ACTUALS, HOME-DONA, DONA-DONA?

Sí, i m'agradaria canviarles però és difícil, perquè has d'estar sempre batallant, () és la guerra constant...

CANVIANT DE TEMA, PER EXEMPLE QUAN CERT DISCURS FEMINISTA DIU QUE LA SEXUALITAT DE LA DONA I LA DE L'HOME ES DIFERENT, HI ESTAS D'ACORD?

Sí estic absolutament d'acord que la sexualitat de la dona i de l'home és diferent però a més a més d'això de naturalesa, hi ha una cosa apresada, els homes tenen uns mecanisme de relacions sexuals apresos i limitats, de la societat, dels pares, de les pel.lícules, i les dones també i aquí és on hi ha el problema de la formació de la societat, a les dones no els hi han ensenyat a sentir plaer amb segons què..., sí penso que a la sexualitat de la dona se li ha de donar la importancia que té fins fa poc, quatre dies, la sexualitat de la dona estava exclussivament lligada a la procreació, i es ara quan les feministes diem una altra cosa...

COM ENTENS EL LESBIANISME, PER EXEMPLE, SI UNA DONA ET PLANTEGES QUE LI AGRADRIA TENIR UNA RELACIO AMB TU, QUE FARIES?, QUE PENSARIES?

Ah!, això ja m'ha passat, penso que les relacions entre dones, igual que entre homes, s'han de voler per ambdues parts, si et ve de gust o tires endavant i si no et ve de gust doncs no, però em sembla natural, el que passa també es que hi ha unes connotacions i unes pressions socials que fa que estiguin mal vistes, s'han de tancar, tenen un ambit d'actuació molt limitat..., però de relacions entre dones n'hi ha hagut des de

abans de la Grecia o sigui que....amb les poesies del Saford..
TU ET CONSIDERES FEMINISTA?

Sí, sempre ho he sigut...

I PER QUE, QUE VOL DIR PER TU SER FEMINISTA?

Doncs senzillament lluitar per l'alliberació de la dona, jo ho he fet des de fa molt anys, ara no tan militantment, perquè no estic en cap grup...

HAS ESTAT MILITANT EN ALGUN GRUP DE DONES O FEMINISTES?

Sí, molts, des de l'any 1975, quan es va organitzar les "Primeres Jornades Internacionals de la Dona", hi vaig anar jo com a representant de Catalunya, després aquí a Catalunya vaig organitzar també les "I Jornades Catalanes de la Dona"... he estat molt militant, també vaig montar diferents associacions, i les "I Vocalia d'aquí de Barcelona a Sants" i també la Societat Catalana de la Dona que va sortir de (), doncs per mi el feminisme es militar i treballar i lluitar per l'alliberament de la dona i per la llibertat i la igualtat de la dona, això que ara està tant de moda i que molts governs ho han assumit, es el que he fet jo tota la vida i... havien sortit al carrer, en contra l'adulteri, l'avortament, les pastilles, el divorci, per tot....
JA QUE HAS TRET EL TEMA DE L'AVORTAMENT, QUE PENSES DE LES NTR?
Ah! molt bé....

O SIGUI SI TU TINGUESSIS PROBLEMES PER TENIR UN FILL OPTARIES ABANS PER LES NTR O L'ADOPCIO?

Això és una altra cosa, (riure) no sé el que faria.., en principi em sembla bé que es tiri endavant, que es pugui utilitzar, i que tothom faci el que vulgui, o sigui em sembla molt malament que la gent prohibeixi coses, no suportem les prohibicions i igual...penso que les qüestions sexuals han d'anar per la vida privada, si jo ho faria o no ho faria, doncs poder no ho faria però et diré per què?, perquè la meva situació és una altra, jo tinc una amiga molt molt amiga que ella estava boja per tenir un fill, i va decidir operar-se, va fer les mil i una i ho va passar fatal, i jo l'he viscut molt el seu procés molt, jo des de el primer dia que vam començar a discutir aquest tema no l'entenia, perquè jo vaig decidir en un moment determinat tenir una filla i el vaig perquè vaig decidir-ho, tenir però abans no havia pensat en tenir un fill i segur que si l'hagués tingut no m'hagués frustrat...

D'AIXO N'ESTAS SEGURA, PERQUE SI NO T'HA COSTAT, ES DIFICIL SABER-HO?

Per mi no era vida o mort el fet de tenir el fill, com ho he vist a altres dones que ho era abans de tenirlo...

EL QUE A VEGADES ES CRITICA ES QUE LES NTR ESTAN AFIRMANT LA FILOSOFIA SEGONS LA QUAL LA DONA SEMPRE NECESSITA SER MARE I LA SEVA FUNCIO ES FACILITAR AIXO?

Home això tampoc penso que va per aquí, o igual sí, tot té diferents lectures, moltes lectures, però bueno si vas a mirar si una dona vol ser mare si ha d'estar pendent d'anar-se al llit amb un tio i a lo millor no en té ganes doncs que li posin una xeringa..., vull dir per què serveixen tants millons de tecnologia, el que és vergonyós es que amb tants millons de tecnologia encara siguem cunillets d'indies amb la contracepció i amb tot, totes les coses tenen els seus pros i els seus contres, explica-li amb aquesta amiga meva que és el que volia..., i al final no s'ho ha pogut fer, al final ha tingut que adoptar un crió, però s'ho ha passat malament, i tampoc en tenia ganes de anar a buscar un tio i tal clar! es que si et mires

l'altra cara..., jo sóc molt lliberal i molt flexible, com he militat molts, he militat 12 anys amb el feminisme m'ho conec bastant...

I QUAN PARLES DE LA DONA ALLIBERADA COM TE L'IMAGINES?

Una dona que pugui decidir sempre, que pugui fer el que vulgui amb la seva vida professional, privada, sexual..., que una mica el problema es que de vegades el moviment feminista està desprestigiats es perquè de vegades ha agafat uns papers o han assumit, si vols tu, exteriorment, que la gent ho ha vist malament, que ho ha interpretat malament, i que ha interessat que s'interpretes malament, i a vegades hi ha són problemes personals, de dones, problemes profunds i importants i que s'han refugiat al feminisme...i això ens ha fet molt mal, perquè avui en dia si t'hi fixes, abans anava per les radios i m'entrevistaven i per tot arreu i tal parlant del feminisme amb la cara ben alta, i ara parlar del feminisme, ningú vol ni anomenar-lo, perquè hi ha un rebuig molt general, i amb les joventuts igual passen totalment 'jo feminista no ni parlar-ne', s'entén feminisme igual a lesbiana i ja està, 'jo feminista no perquè m'agraden els homes' jo sempre contesto ja has mirat el diccionari què vol dir, no te res que veure ni amb amb les dones ni amb els homes ni amb res, té que veure perquè tot té que veure amb tot, però a veure a una dona li poden agradar els tios, les ties, i ser feminista, això no vol dir res...

ABANS HAS COMENTAT QUE ARA TORNAVA UNA EPOCA EN LA QUAL LA GENT ES TORNA A CASAR PER L'ESGLÉSIA I TAL, QUINA ES LA TEVA OPINIO SOBRE LA PARELLA?

Ah!, això de les parelles de por vida, el matrimoni és una comedia, que s'utilitza com a estabilitat com a lligam perquè hi hagi una cel.lula mínima de societat, perquè la gent estigui enganxada perquè la gent compri, compri pisos, i sigui conservador i etc..., i ara el concepte de matrimoni està desgastat i tal però per mi lo que és profund i lo que és vàlid si tu vols viure amb qui vulguis, amb parella o no amb parella, o lo que sigui...lo important es portar-t'hi bé i no sentir-te obligada a viure amb aquella persona x temps o per tota la vida....

I TU PENSES QUE ES POSSIBLE TENIA UNA RELACIO PROFUNDA I PORTAR-TE BE AMB UNA PARELLA TOTA UNA VIDA O PENSES QUE HI HA UNA ALTRA ALTERNATIVA A LA PARELLA?

No, no.., no hi ha cap model alternatiu a la parella ni al matrimoni, hi ha gent que diu bueno dins de tot el dolent em quedo amb la parella, però jo de totes maneres dintre de tot lo dolent em quedo amb lo que en cada moment senti la meva necessitat humana, el que realment senti la meva necessitat humana, personal i sexual..., el que es deia abans de la comunitat i tal no té sortida penso que com més gent pitjor, més complicat.., i crec que les parelles es perden per la convivència, els enamoraments, els amors duren poc i després la batalla cotidiana de la convivència es el que trenca els matrimonis, o les parelles de tot tipus...

BE SI HI HA ALGUNA COSA QUE CONSIDERES IMPORTANT I QUE VULGUIS AFEGIR PERQUE NO HA SORTIT O POTS FER ARA SINO JA HEM ACABAT. GRACIES.

EMMA:

40 años.

Empresaria comercial de la moda.

Estudios medios

Casada. 2 hijos.

VOLDRIA QUE PARLESSIM DE QUE SIGNIFICA SER DONA AVUI EN DIA, I AMB QUINS PROBLEMES ENS TROBEM PEL FET DE SER DONA...PODEM COMENÇAR FENT MEMORIA DE LA EDUCACIO A CASA I A L'ESCOLA, SI SE'T MARCAVA O NO EL FET DE SER DONA....

-Tinc dos fills, un de 15, l'altre en té 5, i per ex. aquesta diferència d'edat que tenen, es porten 9 anys, ha comportat que durant aquest temps m'hagués de decidir si volia tenir una família de ben jove, o tenir un lapsus i fer feina, el que no podien ser és les dugues coses, i d'això me'n vaig donar compte molt aviat, aquest potser que sigui un handicap de les dones que volem fer coses, que jo et diria important o sortir-se de la rutina tenim, perquè has de demostrar amb molta més eficàcia el que ets capaç de fer, el que ets capaç de fer, el que ets capaç de suportar, el que t'has de dutxar, afeitar, vestir, cada dia impecinablement, has de sortir al carrer molt impecable, has d'utilitzar unes armes que siguin de seda, no amb fusells ni amb espases com van els., com han anat fins ara els homes, i has de convèncer de moltes maneres, però la finalitat sempre acaba sent la mateixa, aleshores has de tenir molta més constància, has de ser més tenaç, aleshores pot ser el handicap inicial que tenim les dones, però un cop l'has superat, un cop has fet la carrera, no escolar sinó pràctica, al bagatge aleshores és exactament igual, no en tenim cap de problema les senyores que ja tenen la meva edat, i que tenen un curriculum una mica com deu mana, un respecte absolut, les portes se't obren a tot arreu, i el que passa és que és molt cansat suportar el pes d'una família, els fills com figura que han d'estar, que és ben atesos, un marit que també se l'ha de cuidar perquè no estan educats perquè, per cuidar-se sols, tampoc els hi pot dir res perquè els nostres pares l'informació que tenien, els pares de la gent que tenia 40 anys era molt precària...

QUAN ERES JOVE LA TEVA EDUCACIO VA SER MOLT MARCADA AIXI COM A DONA?

-Jo tenia un pare bastant revolucionari, que això em va ajudar bastant perquè sempre ens duia a escoles mixtes, i era inclòs criticat per la gent del barri perquè això no estava bé perquè la nena tenia que anar a un col·legi de monges, i aleshores gràcies a aquest pare tan lliberal, que...

I LA MARE?

-La mare anava a toc de pito, je je, el pare era lliberal però la mare anava a toc de pito, no, suposo, la mare suposo que s'hi va casar perquè ja li anava bé casar-se amb aquest senyor, i estaven molt units, i ens va ajudar molt a que fóssim molt independents..

MAI SE'T VA MARCAR ESPECIFICAMENT PER SER UNA DONA?

-No, no és més jo podia escollir els diumenges, entre quedar-me amb la meva mare a brodar o anar-me al futbol amb ell, i era una opció que jo tenia que prendre, ell em deia vols venir amb mi, o et quedes a casa, bueno hi havia vegades que me'n anava al futbol, i a vegades em quedava a casa, teniem bicicleta tant el meu germà com jo, i pilotes, i nines, en tenia jo perquè al meu germà no li agradaven, però no, suposo que, el que passa es que partint d'aquesta base que suposo que és molt important, el que ha funcionat molt amb la gent de la meva edat penso que és la

intuïció, la intuïció i el sapiguer-te rodejar exactament de la gent que penses que et pot ajudar a créixer no, això ja dins d'una línia que tu creus que és la teva, aleshores escollir les teves amistats és molt important perquè en un moment determinat de la teva carrera professional et pots despistar fàcilment, quan fa 10 anys van començar amb el tema aquest de la botiga, perquè era una nova tendència, el posar al producte a l'abast del públic sense necessitar el típic venedor de l'aguard, bon dia, que desitja i tal, això era una innovació, no fa 10, en fa bastants més, tothom deia que no, que estava boja, que aquestes superfícies era molt arriesgat omplir-les, i que no es podia treballar d'aquesta manera, aleshores el que van lograr és crear un concepte nou, clar això és bastant difícil no, però precisament penso que quan hi ha crisis, entre cometes, és on la imaginació té que destacar per damunt d'altres coses, no, aleshores són aquelles persones o aquelles coses que fan aquestes persones amb creativitat i imaginació les que destaquen, vull dir les coses fàcils tenen un recorregut molt curt, les coses que són una mica més laborioses i complicades, si estan ben pensades, ben estudiades fetes amb un equip de gent coherent..

TENS GERMANS?

-Tinc un germà.., bueno pues que és una bellíssima persona, que és un gran creador, té moltes idees però en porta molt poques a terme perquè el que no li agrada és treballar, però les que ha dut a terme són fantàstiques i bueno, d'això viu...

EL TEU GERMA S'HA ESCAPAT DEL ROL TRADICIONAL O NO?

-Si, si no és un home gris, al contrari, és un tio ()

QUE ENTENS PER HOME GRIS?

-Entenc per home gris, doncs el tipus d'home no sé, sense color, aquell amb el que poques coses tens per conversar, aquell del qual el seu abillament normal és estereotipat, el que no té masses coses al voltant de la seva vida que siguin elocuentes ni gracioses, això per mi és un home gris....

AL TRACTE DELS TEUS PARES CAP EL TEU GERMA VA SER DIFERENT QUE EL TEU?

-No, el que passa que els dos estaven educats igual, i deu de ser genètic perquè sinó no hi cap explicació, i ell es comportava amb mi com un "maxito", a veure si m'entens?, i quan vaig començar a sortir amb nois, amb gent i tal em controlava més que el meu pare, ell és un lliberal absolut però a mi...lo típic, sortíem de casa tots dos junts, i a baix al portal li deia bueno en quina hora quedem perquè jo tinc altres plans i em deia que ja podia tenir altres plans que anava amb ell o pujava cap a casa..

I TU QUE FEIES?

-je je, doncs anava amb ell, sinó me'n anava cap a dalt, era més gran que jo i bueno, ell va començar molt jove, a viure sol i jo als 21 o 22 vaig començar a treballar independentment dels meus pares, del negoci familiar, i ja va estar...

VAS ESTUDIAR UNA CARRERA O NO?

- No vaig fer una carrera, he anat fent cursos de gestió, a través de bancs, els bancs fan moltes coses als seus clients i així, el que passa és que et diré que això ara no ho tornaria

fer, tinc dos fills, i, crec que és imprescindible fer una carrera, perquè finalment acabas, jo en aquest moment doncs segurament ja no m'és imprescindible, finalment acabes arribant a les mateixes conclusions però ho acabes patint d'una manera tan brutal que no és necessari, la universitat és imprescindible, és imprescindible, i més a més, s'ha de fer en l'edat..., jo no et parlo del títol, si jo ara hagués de fer una carrera seria evidentment per tenir, per tenir, per saber algo amb molta més profunditat, i evidentment que no escolliria una carrera de empresarials, ni una carrera de ingenyeria, no, no escolliria una carrera culta, història de l'art no sé, però això a que m'ajudaria, doncs a lo millor a saber redactar molt millor del que sé, que m'hi he hagut de fixar molt, entens?, i m'hi he hagut.., igual que l'idioma, el català per ex. quan jo estudiava no ho feia en català, aleshores l'he hagut d'apendre a base de fixar-m'hi molt, perquè has d'escriure amb català, has de parlar amb català, t'has de referenciar..., abans estudiaven només un idioma i era el castellà...

PERSONALMENT, QUE SIGNIFICA PER TU SER DONA?

-home, jo estic molt contenta de ser dona, no em canviaria per res del món...

MAI HAS PENSAT SER UN HOME?

-Ui!, que va, que va, m'agrada molt ser dona..

PER QUE?

-Doncs perquè, m'agrada molt ser dona, una, suposo que m'hi sento molt bé, la feminitat la trobo fantàstica, i després el sentit de poder parir és una meravella, jo penso que els homes això és una cosa que en tenen que tenir enveja realment, perquè no sentiran mai el mateix que nosaltres...

A QUE ET REFEREIXES QUAN DIUS NO SENTIRAN MAI EL MATEIX QUE NOSALTRES?

-Home, el fet de tenir un fill, primer va ser un desig, jo diria que bastant animal, una reacció, molt animal, de necessitat de tenir la criatura, aleshores quan jo era molt jove la moda entre la gent que estava molt bé, que sortia una mica de lo normal, la gent de la jet, era tenir fills sols, i no es casaven, i això vaig tenir-ho molt clar des del primer dia que jo volia tenir un fill però amb pare, ho tenia claríssim, i havia d'escollir molt bé aquest senyor perquè a part que m'havia d'agradar, l'havia d'estimar, tenia que tenir un condicionant important, jo tenia que pensar que aquest senyor era el pare dels meus fills, i això era molt important, no podia ser qualsevol, eh..., bé quan ho vaig tenir clar doncs, era un instint molt animal el de parir, i aleshores penso que entenc bastant la relació que tenen els animals en aquest moment, la femella que està amb la època de cel, lo que passa que els animals no s'en ocupen dels fills, i han d'espavilar-se i les persones ho fem d'una altra manera...

NO HO HAS VISCUT MAI COM UN HANDICAP, PER EL PLUS DE RESPONSABILITAT QUE SE'T AFEGEIX?

-No, el que passa és que ara jo en tinc dos, i el meu marit n'hagués volgut tenir mitja dotzena, i clar tot no és pot fer, ell també té una carrera, una feina que no te res que veure amb la meva, i el s'ha hagut de fer el seu camí, exactament igual que jo, per créixer dins del món en el qual ell es belluga, i li ha estat molt difícil, i encara ho és...

IGUAL QUE TU?

-Sí, sí, perquè ell és interiorista, i ser un interiorista o arquitecte vulgar i corrent doncs n'hi han molts, i fer algo diferent doncs no n'hi han massa, i estar entre els 8 o 10 que fan coses diferents, i que estan apreciats és difícil, és molt difícil, i clar això, vulguis que no, a la nostra relació també li ha sigut..., important no, passar per aquests "baches", perquè cadascú no es podia massa ajudar a l'altre, i s'ha hagut de passar per moments difícils...

PERO EL QUE DEIES QUE A TU SE'T DEMANAVA DEMOSTRAR MES EFICÀCIA, A ELL NO LI HA CALGUT?

-No, no, perquè ell encara es lleva pel dematí encara ara, i jo també et diré una cosa, sóc d'una manera que no m'agradaria amb un devantalet a la cuina fregant els plats, ni amb la llista anant al super, per mi la seva ajuda es refereix a altres coses, i no a nivell econòmic, es refereix a un suport i a una estimació que jo necessito sentir que existeix, un respecte, una... m'entens, amb això no vull dir que cada setmana tingui que anar al super un, però el que ell s'ho troba és tot fet, si un fill porta plantilles, un altre ulleres, tenen que fer esport per les tardes, tot això s'ha de lligar, s'ha de combinar, s'ha d'anar a les reunions dels pares, un es trenca un braç...

QUE VOL DIR QUE S'HO TROBA TOT FET?

-que s'ho troba tot fet..

T'EN ENCARREGUES TU?

-Sí, clar, me'n encarrego jo perquè ademés prefereixo encarregar-me'n jo, és com si em quedés...

PER QUE, PENSES QUE NO SERIA CAPAÇ?

-no ho sé, sí, sí, de ser capaç sí, suposo que és una desmesurada protecció que ofereixo no?, que igual està mal fet però que ara ja no ho canviaré,

A TU T'AGRADA?

-No, no em molesta, no, no, es que si em molestés aleshores seria molt absurd està amb la situació que estic, em sento compensada d'una altra manera, no necessito que s'en vagi al super...aleshores el que passa, és que al super s'hi ha d'anar, a la plaça a comprar la fruita i la verdura, que és més bona que al super, i un menja iogurt, i l'altre petit suisse, i l'altre meló i l'altre...

I D'AQUESTES COSES T'EN ENCARREGUES TU?

-Sí.

ET CONSIDERES UNA DONA TRADICIONAL?

-Vegem, jo penso que sí, bastant més tradicional que progre..

PER QUE?

-Doncs per això que t'estic dient, dins de l'àmbit familiar em vellugo d'una manera molt tradicional, i dins de l'àmbit laboral em vellugo d'una manera molt empresarial, però jo penso que en qualsevol època, qualsevol empresari que hagi volgut destacar o fer algo fora de lo normal, s'ha vellugat amb els mateixos paràmetres...., ens velluguem amb unes altres èpoques, tenim uns altres medis però és tot el mateix, es que és genètic, jo penso que als homes no els canviarem perquè neixen d'una manera

determinada, jo en principi no tinc cap ganes de canviar-los, perquè què podrien fer més?, sí, no sé suposo que podrien fer el mateix que nosaltres però si no fan suposo que es perquè realment no poden fer-ho, o perquè la seva capacitat és una altra, o realment han d'estar en un altre lloc perquè les dones ens puguem sentir d'una manera determinada davant d'ells...

NO CREUS QUE SIGUI PER EDUCACIO, APRES?

-A vegades ho penso, però en el meu cas per exemple, estaven tots dos tractats igual, jo feia tantes burrades anant amb bicicleta com ell, jugava a futbol i ell no, clar ja m'ho he plantejat jo això segurament, clar, la meva mare tenia un especial interès amb fer-me veure que tingués un cuidado especial amb els nois., perquè bla, bla, bla...tota aquella retòrica típica que segurament condiciona, però bueno finalment penso que no està malament, jo per ex. em van convidar amb un programa que es diu la vida en un xip, que no vaig poder-hi anar, perquè además després em vaig alegrar de no poder anar, el vaig veure, era sobre l'educació dels fills, si pensava que els fills s'han d'educar igualment, i jo penso que s'han d'informar igualment, amb els mateixos medis, i el mateix tipus d'educació, però és impossible educar-los igual, perquè jo tinc un fill i una filla i ningú li ha dit amb aquesta nena i ningú li ha dit en aquesta nena que ha de ser lo "nenaza" que arriba a ser, ningú, és ella, ni a l'escola, perquè va al liceu francès i les tracten a vaqueta, allò és un cuartel...és ella que és princesa..., els nens són molt diferents, i aquesta actitud d'ella davant del seu germà i del seu germà davant d'ella, jo intento informar-los exactament igual però és impossible educar-los igual, m'és impossible perquè per més que li dic, ella vol jugar a futbol per ex. i aleshores l'altre li diu 'que no sabe, no sabe poner el pie, que és una inútil, doncs deixem jugar a ping pong, no sé què, l'ensenyó, però el comportament d'ella i d'ell jugant a ping pong, a part de l'edat, és completament diferent, no tenen absolutament res que veure, ella es velluga d'una altra manera, a ella li interessa el vailet, i la natació que la porto a natació, doncs és una cosa que s'ha d'esforçar molt i els nen o fan bé però a ella no li interessa massa, i jo no en tindré la culpa és que és genètic...vull dir cadascú...

QUE PENSES

-Jo penso que les feministes ens han ajudat molt perquè aquesta revolució algú l'havia de fer però que ja està no cal reivindicar masses coses més, perquè no canviarem masses coses més, a més el poder està amb qui el té i el tenen ells, aleshores per més que nosaltres aconseguim les senyores llocs de poder jo tampoc penso que portat per nosaltres enlloc de per ells seria millor, el que sí que penso es que les dos opinions són a tenir en compte i que compartir els llocs de poder està molt bé perquè jo tinc una manera de veure les coses i un senyor amb el mateix càrrec, i amb la meva mateixa postura té una altra manera de veure les coses, i aleshores entre els dos, socialment, s'arribaria a una idea molt més lògica de la situació..,

ESTAS SIENT QUE ET PLANTEGES LES COSES DIFERENT EN EL TEU CARREC, EN QUIN SENTIT?

-Bueno simplement perquè sóc dona, i segurament les veig, i les sabria sol.lucionar i les sé sol.lucionar d'una manera diferent

que ells...

SE T'ACUT ALGUN EXEMPLE?

-Suposo que la tàctica és la mateixa, i el que canvia és l'estratègia, l'actitud, tu et controles i no dones un cop de puny damunt d'una taula, moltes vegades et quedes amb les ganes, de dir-li tot allò que penses a un senyor, que ells s'ho diuen i es queden tan amples, i tu els hi has de dir sense perdre la forma, amb tota la genialitat del moment, i acabes guanyant tú la batalla, no?

PENSES QUE ES MÉS EFECTIU?

-Sí, en aquests moments segur, vull dir la societat es velluga amb unes eines que no són la violència, ni les males paraules...

COM CREUS QUE ET VEUEN ELS ALTRES?

-Home, moltes vegades m'han dit tu ets una superwoman, aleshores jo no m'hi veig, el que passa és que em canso molt, perquè a més es que no renuncio a masses coses, això vol dir que per la meva professió m'alimenta molt la vida de nit, això no vol dir que estigui tota la nit al carrer, però m'alimenta la vida de nit, m'alimenten les festes, m'alimenta el cine, perquè tot això ho necessito per desenvolupar la meva activitat, aleshores clar en llevo cada dia a les 7, i 3 o 4 cops a la setmana me'n vaig a dormir bastant tard, i aleshores això cansa, i hi han viatges entre mig, i cada cop que me'n vaig de viatge, doncs tot allò que t'he dit, de la casa té que estar lligat perquè no falti res, que no passi res, perquè ningú hagi de moure res del que tu has marcat...

ET CONSIDERES DIFERENT EN ALGUN SENTIT A ALTRES DONES?

-No, no, la dona que té ganes de..., hi han moltes dones professionals o empresàries, cada vegada més.., el que passa es que socialment s'hauria de tenir, les dones que treballen en empreses i que no són empresàries, no ho tenen massa bé lo de les guarderies, ni tenen massa bé les baixes maternals, a mi per ex. em sembla que és un handicap per les dones que cada vegada es doni més temps de baixa maternal, perquè cara a conseguir llocs de feina, la gent se'ls treurà del damunt perquè dirà aquesta començarà a parir i aquí ens faltará 4 mesos cada vegada, jo per ex. cada vegada que he parit, he agafat el temps que he necessitat però 4 mesos no els he necessitat mai, per què? perquè no són necessaris, són necessaris el temps indispensable per la recuperació, el temps d'adaptació de la criatura amb tu, i perquè.., el que sí crec es que hi hauria d'haver uns horaris flexibles per aquestes senyores, entens?, però no crec que lo de les baixes de 4 mesos els afavoreixi gens, penso que és marginar-les de nuevo, entens?, o sigui aquestes lleis que ens fan per protegir-nos ens aparta bastant de la realitat, i si hi haguessin més dones en llocs de poder estic segura que aquestes lleis no es porten a terme, dirien no, no, el que sí que necessiten aquestes senyores és un altre horari, mentre aquesta senyora faci la feina i la tingui feta al dia, a vostè li és igual, que arribi a les 9, o a les 12 i mitja i s'en vagi a les 6 i no dini, li és absolutament igual, però 4 mesos no ho necessiten, i aleshores això els hi obriria molt més camp del que tenen...

EN ELS TEUS CERCLES D'AMISTAD HI HA TRACTES DIFERENTS ENTRE

HOMES, DONES?

-Em vellugo amb diferents sectors, una perquè és el sector dels amics del meu marit, que és del gremi artístic, aleshores n'hi ha d'impresentables, i n'hi ha que són fantàstics, aleshores és una gent molt més culta, que els hi preocupa menys l'aspecte físic que en el mig ambient que jo em vellugo, però que realment estan molt plens, i és una relaxació està sopant, o menjant i distreure't amb aquest tipus d'amistats..., aquí existeix, en el lloc que jo m'hi trobo, en aquestes reunions sóc més oïent que parlant perquè estic aprenent, aleshores tinc altres amics que aprenen de mi, i tinc altres amics en els quals, sortim amb ells perquè són divertits, i tinc amics d'estiu amb els que t'en vas a la platja i te'ns barques i aleshores...

EL TRACTE HOME-DONA ES DIFERENT?

-no, amb la gent amb que em vellugo tant en un sector com amb l'altre ja no passa..., no el que tens són crítiques a vegades, però crítiques alegres, pues això, superwoman, o vengà va, que tal i qual, no passa, no passa, cada vegada penso que aquesta postura és molt més respectada no?, per ells, inclòs, no per elles perquè...

QUAN VAS MONTAR TOT EL NEGOCI AQUEST EN ALGUN MOMENT VAS SENTIR QUE NO SERIES CAPAÇ, QUE ERES POC RACIONAL?

-Home, encara em passa ara, que moltes vegades em sento dèbil i que no sóc capaç o que jo penso que no sóc capaç de portar una cosa a terme, no penso que això em deixi de passar mai...

QUÈ FAS O QUE PENSES EN AQUESTS MOMENTS?

-Doncs tiro ma dels meus recursos, i després conto amb gent que està al meu costat, a prop meu que és la que m'ajuda finalment a suportar aquestes baixades o a ajudar-me a créixer una mica més interiorment que també...

PERSONALMENT, COM DESCRIBIRIES A LA DONA QUE T'AGRADA?

-Home, a mi la dona m'agrada molt femenina, molt femenina, molt penso que ...,

LES PERSONES AIXI MES AMBIGUES?

-Saps que passa, que suposo que és per la meua feina però a mi la estètica em priva molt, vull dir aleshores potser físicament lletja una persona però si és (), però quan () és estar no sé al vall maria, no sé, ni carn ni peix, no m'agrada, la dona té que ser molt femenina i l'home molt masculí, amb actitud, amb comportament, (),

COM T'AGRADA QUE ET TRACTI UN HOME I UNA DONA?

-Com a dona, i una dona, com a dona...

ELS TEUS MILLORS AMICS SON HOMES, DONES, O ES INDIFERENT?

-Em sembla que en tinc de tots dos, els meus millors amics em piropen molt per ex. i m'agrada molt, i les meves millors amigues pues eh..., normalment són molt guapes, i estan molt bé...

PREFEREIXES MÉS UNS QUE ALTRES O PENSES QUE POT HAVER-HI ALGUN TIPUS DE DIFERENCIA?

-Segurament hi ha un tipus de diferencia molt important, i és que jo segons quin comentari a un amic meu no li podria fer, perquè no per intimitat, sinó per relació, vull dir, a una amiga li fas

el comentari com a una germana, pots parlar molt més tranquil·la, molt més relaxada, de segons quines coses...

DE LES RELACIONS?

-Sí, el que passa es que jo tinc amics, concretament un que ho és de tota la vida, pots parlar amb ells absolutament de tot, a més és una persona que quan ell té necessitat de parlar parla amb mi, penso que tenir un bon amic que sàpiga escoltar, és bastant com tenir el psicòleg a casa, quan tens aquesta necessitat el que tu fas és parlar, si hi ha algú que t'escolta, tu sol vas trobant el camí de tot allò que et preocupa, tot aquell lio que tens muntat, la feina d'ell és escoltar i posar tot el que tu li has exposat de manera llana, doncs mira tot aquell follón que tens muntat és això, ets tú que te l'has d'ordenar, jo no te'l puc ordenar, jo te'l poso clar, i si tens un bon amic, que t'escolti, moltes vegades no has d'arribar al psicòleg, perquè tu al parlar, parlar, vas deixant anar....i vas...

COM ENTENS LA SEXUALITAT? ESTAS D'ACORD AMB EL DISCURS FEMINISTA?

-Jo penso que això de la sexualitat cadascú la sent d'una manera determinada aleshores el que està malament és reprimir o variar les teves necessitats o sensacions, aleshores si tu trobes la parella que et va bé, és perfecte, no penso que sigui ni més masculina o ni més femenina, a vegades se't acosta un senyor i no saps com se t'acosta, ni com t'ha agafat el braç, o ha recolzat la cara, que et sents terriblement atreta, per aquesta sensació, i altres vegades que pot ser molt més guapo, molt més fort, i per tú no és ni carn ni peix,.., la pell mana molt, no sé, jo penso que, quan em toqui parlar als meus fills d'aquest tema no sé com ho enfocaré pero penso que de la manera més natural del món, eh!, cadascú ha de conèixer i s'ha d'expressar sexualment de la manera que necessiti, i si em surt un fill rana ho intentaré per tots els medis, de que ...

QUE VOLS DIR RANA?

-Rana, vull dir que sigui homosexual per ex., intentaré per tots els medis que conegui els dos aspectes i que finalment ell decideixi, que no se m'encasilli amb un que no és el normal, i entenc per normal, és per una cosa de adaptació, de compenetració, no per res més, vull dir per estimar imaginat pots estimar moltíssim...., i amb això el cor mana, però bueno hi ha una manera molt més natural i aquesta penso que és la lògica, però si em surt un fill que es decanti molt més per l'altra, intentaré almenys que tasti als dos i que aleshores finalment esculleixi, i si ell és feliç d'aquesta manera..., encantada de la vida, és el que vull...

ALGUNA VEGADA UNA DONA T'HA PROPOSAT TENIR RELACIONS?

-No, suposo que perquè no he estat receptiva...

I QUE PENSARIES, HO FARIES SI PASES?

-Res,....si m'ho plantejaria, ja no tinc edat perquè clar porto 20 anys relacionant-me amb un senyor i ser el que és estar a gust amb un senyor i no, no, no, m'ho puc plantejar...

HO ENTENDRIES?

-Home, respectaria totalment a la persona que ha tingut aquesta necessitat d'expressar-se d'aquesta manera, però no m'ho

plantejaria a veure si ho havia de provar i tal, jo penso que això em podia haver passat quan tenia 20 anys, que és el moment en que et pot distreure una situació així, però si no t'ha passat amb aquesta edat, ara és bastant difícil, una perquè és difícil que se m'acosta una senyora o un senyor, perquè jo no estic receptiva, aquesta és la primera, i després perquè no tinc temps, clar a quina hora?, jo em podria plantejar suposo que com a tothom han passat per mi situacions de conquesta...i...

ALS HOMES DE SEMPRE SE'LS HI HA PERMES TENIR MES D'UNA RELACIO, I AMB UNA DONA NO ES VEU DE LA MATEIXA MANERA, QUE EN PENSES?

-Sí, una dona el seu comportament encara ha de ser intatxable, penso que...com resulta que la societat es velluga dintre d'uns paràmetres el que no està bé es que per culpa d'una dona, tampoc penso que està bé al revés eh!, un home tingui que anar amb el cap ajupit, aleshores penso que si aquesta dona té ganas de canviar d'home el que ha de fer és plantejar-s'ho i dir-li prou i agafar una altra alternativa, però això de, el que penso que per culpa d'una situació com aquesta que finalment comença per una atracció sexual per una altra persona i per no sapiguer-se-la controlar tingui que anar una senyora amb el cap baix per culpa d'aquest senyor aleshores aquest senyor té molt poc pes no?, és bastant buit interiorment, es poden controlar de moltes maneres aquestes situacions perquè si les controlem nosaltres també les poden controlar ells.., aleshores nosaltres les controlem?, n'hi ha que sí, n'hi ha que no, però tot això depén de l'escala de valors personals, si tu les veus d'una manera i les altres les veus d'una altra.., hi ha persones que un "polvo" no li tenen massa respecte o tenen la necessitat de tastar-ne molts, aleshores això entre dintre de l'altre camp cadascú s'ha de trobar a gust amb l'aspecte sexual allà on estigui, vull dir, aleshores el que no està bé es comprometre's amb algú, egoisticament, perquè aleshores estàs fent una mica a tot arreu, i a tot arreu estar-hi i quedar bé no pot ser.., no pot ser, per algún lloc has de fallar....

SI ESTAS COMPROMES AMB ALGU, I APAREIX ALGU QUE T'ATREU, QUÈ PASSA?

-Doncs si em passa això, una en valorar el que tinc i el que puc perdre, dos el que realment un de dins és, sent i necessita i si realment és tan important, doncs encara que hi hagi una devacle el que s'ha de fer és sol.lucionar la situació primer la que tens, i després inagurar-ne una altra...

SER SINCER AMB TU MATEIX?

-Cap aspecte de la teva vida funciona, ni el laboral, si allò que tu fas no és sincer, primer has de ser sincer amb tu mateix, saber en quin lloc estàs, per on et pots vellugar, què és el que tu controles, i no anar més enllà del que tu saps fer, perquè la sinceritat, jo veig obres d'arquitectes o pintors, que veus que estan cobrint una papereta i veus que no són sincers..

POT SER HI HA LES PRESIONS?

-Sí però n'hi han altres que són molt més humils i ho valores molt més, perquè veus que és una cosa que t'ompla perquè la veus sincera...

PERO EN LA FEINA A VEGADES CAL SUCUMBIR EN COSES IMPORTANTS?

-Sí, a vegades sí que has de sucumbir a coses importants....

RETORNEM AL TEMA DELS FILLS, QUE CANVIA EL FET DE TENIR FILLS, EN EL TEU CAS PER EXEMPLE?

-Jo penso que és imprescindible que una dona tingui fills..

PER QUE?

-Perquè se li desenvolupa un sentit que abans de parir no té, i que després de tenir fills el té a flor de pell, és molt més sensible a qualsevol situació, entén molt més el problema alié, i és imprescindible, segur eh!...

HI HA DONES QUE EN AQUEST SENTIT, DIUEN QUE ELS FRENA EL FET QUE ET LLIGUES AMB ALGU PER TOTA LA VIDA, HAURAS DE SUCUMBIR A MOLTES COSES QUE EREN IMPORTANTS PER TU, ETC...

-Bueno, el que passa és que les canvies eh!, jo deixar de fer moltes coses de les que m'han agradat fer o faig pels fills no, deixo de dormir els diumenges pel dematí, ja no dormo, perquè he d'estar amb ells, però el estar amb ells també em produeix satisfaccions, el veure'ls créixer, al veure'ls.., jo penso que un dels millors negocis que jo puc dur a terme és veure'ls créixer com els estic veient, és la millor inversió que estic fent i que surtin gent com cal no?..

AFECTA IGUAL O DIFERENT A UN HOME I UNA DONA?

-No, com que no l'han parit, és molt diferent, és una altra situació...

EL FET DE PORTAR-LO ELS 9 MESOS, CANVIA LES COSES?

-Això és importantíssim, el fet de voler-l'ho tenir...

PERO ELS HOMES TAMBE ELS VOLEN?

-Sí, però no, no.., és molt diferent, tu estàs rebent.., i l'altre està donant i reps des d'aquí hasta dins de tot..

PENSES QUE LA DONA ESTA MES LLIGADA AL SEUS FILLS QUE L'HOME?

-Sí, esta més lligada, al que hi ha un moment, hi ha aquest lligam o vincle tan estret que la criatura no es pot quedar només amb la figura d'un dels dos, perquè aleshores estàs cavalcant malament, hi ha un moment que tú com a mare te'ls has de treure del damunt, has de provocar que aquesta situació es traslladi una mica, en l'altra figura que és la del pare, perquè si no se'ls hi queda una part buida, la figura del pare és importantíssima perquè és l'home, i té una altra informació que donant-s'hi, això sol passar cap els 4 anys que són de la mare, alguns es desprenen abans, altres després, per ex., amb la meva filla m'ha costat més, bé ella no s'ha deixat i m'ha costat una mica més.., ara el papà ja serveix per moltes altres més coses...

SI HAGUESIS TINGUT PROBLEMES PER TENIR UN FILL, T'HAGUES IMPORTAT UTILITZAR ALGUNA D'AQUESTES MEDIS, AVORTAMENT, ADOPCIO, NOVES TECNOLOGIES, ETC..?

-No, qualsevol d'elles, la que m'hagués aconsellat el metge, abans que adoptar per això preferiria tenir-lo jo, evidentment..

PER QUE?

-No sé és algo íntim no, de sentiment...

EN GENERAL, EL QUE MES ET DIFERENCIARIA A UN HOME QUE ESTIGUÉS EN EL TEU LLOC DE TU, QUÈ SERIA?

-Bueno, una actitud, pot ser un dels motius diferenciadors, l'altre podria ser, la diferent capacitat que tenim de dur les coses a terme, i l'altra la tenacitat, que no ens donem per perduts, les dones aguantem el que faci falta, més que els homes, suposo que perquè ells tenen altres possibilitats, molts més camps, i tu quan has escollit una i estàs aquí penses que aquesta és la teva costia el que costia,

PENSES QUE HI HA TREBALLS MES ADIENTS PER HOMES QUE PER DONES?

No, però clar, un mecànic de cotxes és una feina una mica bruta, i suposo...

PENSES QUE LA POT FER IGUAL UN HOME QUE UNA DONA?

-Sí, el que passa és que s'hauria de., si a mi m'agradés molt la mecànica, no em posaria sota d'un cotxe a arreglar-lo, que ho he fet, però al meu cotxe i en un moment determinat, m'ingenyaria la manera de treballar dins la mecànica sense tenir que embrutar-me les mans arreglant cotxes...

PENSES QUE TOTES LES DONES HAURIEN DE TREBALLAR?

-Jo generalitzar em trobo bastant incapaç per fer-ho perquè respecto la voluntat i la opinió dels demés, el que penso es que les dones que no treballen es perden un aspecte de la seva vida molt important, en quan a relacions, en quan a coneixements, recomanar-los-hi?, sí que els hi podria dir perquè no el tasteu, no?, però no a tothom li aniria bé, jo penso que les senyores d'abans que estaven a casa seva i teníem aquelles cases impecables, la de rebre cada dia uns 300 convidats que el marit els hi portava, allò era una feina, i estar sempre a punt, era una feina horrorosa, i les que la bé a terme era bueno d'admirar, i a més no hi ha cosa més desagradable que la feina de casa, i de bon matí, anaven amb el collaret de perles impecables, jo les respecto moltíssim, era una altra època, tenien uns altres medis, i ()...

LES FEMINISTES DIUEN QUE LES DONES QUE HO CONTINUEN FENT AVUI EN DIA, ES PERQUÈ NO ESTAN CONCIENCIADES DEL QUE FAN?

-Jo penso que generalitzar no ho faria, n'hi ha que es troben molt bé així, hi ha senyores que un cop s'han casat tenen una postura còmoda o no se què, i es dediquen a estudiar a mi em sembla fantàstic, perquè algo estan aportant...

PENSES QUE LA SOCIETAT CONTINUA DISCRIMINANT?

-Sempre passarà això, perquè n'hi han més d'homes que treballen i que estan al poder..., suposo que tampoc ho he madurat massa, home la cosa ha canviat moltíssim, i les feministes han ajudat moltíssim, però reivindicar més coses del que hi ha, ara el que les dones han de fer és demostrar tot això que està al seu abast, han de dur-ho a terme, aleshores quedarà constància del que s'ha fet, i s'ha fet per dones, el que no pot ser és cridar molt, fer molt soroll, i que després no passi res, la reivindicació ja està, el que han fet ha sigut molt important, molt important, però ara dir que el sexe és masculí..i doncs ho serà per les que ho sentin, per mi no és veritat..

TU ET CONSIDERES FEMINISTA?

-No, a mi m'agrada molt la societat mixta, conec poc el feminisme, però volen que el món sigui completament al revés, i que i manar més elles que ells, a mi em sembla que si hi ha 10 persones que tenen poder, 5, bé 5, també és marginal dir quina és la quantitat, a mi no em sembla bé que diguin que un 25% ha de ser de dones perquè ja m'estan marginant, quanta gent hi ha capaç de dur a terme això?, és igual que sigui home que dona, mentre hi hagi les dos opinions anirà bé perquè son opinions diferents...

A NIVELL SOCIAL, QUE ES EL QUE MES EM PREOCUPA ACTUALMENT?

-Moltes coses, que la gent es diverteixi poc em preocupa, aleshores pensen.., hi ha d'haver moments per tot, es millor treballar content que aborrit, em preocupa que les coses es llencin o que no se les estimi, que la gent les canvia ràpidament per unes altres, això vol dir molt, perquè el mateix fan amb el marit o amb algú que no funciona massa bé, perquè enlloc de intentar recuperar-ho, o posar un parxe, es canvia la bicicleta enlloc de posar una roda nova... , que sigui una societat freda o mecànica, no em preocupa, però sí que em crida l'atenció...

ESTAS D'ACORD AMB QUE LA SOCIETAT S'ESTA INDIVIDUALITZANT MOLT?

-Sí, però no penso que sigui la sol.lució, ho atribuiria a un ego que està en el aire i que la gent ha de passar per aquesta faceta per adonar-se que les coses s'han de fer amb equip. i tot és igual la família, la feina, sense amics un no tira endavant segur, sense col.laboradors un no tira endavant segur, sense parella un no tira endavant segur perquè sol és molt avorrit...

PENSES QUE LA FAMILIA S'HA DE DEFENSAR?

-Penso que la persona que pensí que ha de tenir una família l'ha de tenir, pero tenir-la bé, i la persona que no sigui capaç doncs que no la tingui, que vagi.., generalitzar en qualsevol aspecte no m'agrada, respecto molt a la gent el que pensa cadascú d'ells....

FLOR:

33 años.

Responsable de turno en una fábrica textil.

Estudios básicos.

Casada. Sin hijos.

SI PLANTEGEM LA TEMÀTICA ENTORN ELS SIGNIFICATS ASSOCIATS A LA DONA EN ELS TEMPS QUE CORREN SER, EN EL TEU CAS PARTICULAR PODRIES DIRME SI ET CONSIDERES O NO UNA DONA CONVENCIONAL, TRADICIONAL? I, PER QUÈ?

-No, tradicional no, fins a cert punt. Fins a cert punt, perquè, hi ha coses, jo tinc 33 anys, també vaig rebre una mica d'educació d'abans, i potser això m'ha pesat molt, també he vist que no tot era com ho deien els pares, però es clar això ho vas veure amb els anys, i no sé la manera de viure jo ara de casada, no es pot comparar amb la manera de viure de la meua mare, es molt diferent, nosaltres arribem i si tenim que fer el dinar junts o tenim que anar a comprar, i tenim que fer les coses, ho fem junts, es una altra convivència molt diferent, es cau moltes vegades que moltes dones que es consideren molt lliberals es casen i acaben essent igual que les seves mares, d'alguna manera potser per això dic que no soc del tot convencional no? i d'altres coses, pués no sé tampoc no soc gaire extremista, no sé em considero bastant normal, o sigui estic dintre d'una normalitat bastant...

-L'aspecte que ve més així es el de conviure quan estàs casat

QUI ES RESPONSABILITZA DE LA FEINA DE CASA?

-En part, em responsabilitzo més jo de la feina, pero no, no tic un pes tot a sobre, diferent coses.., sobre tot al principi, discutim més per aquest aspecte, portem 5 anys de casats per tant ja estan les coses establertes, al principi sí perquè ell no estava acostumat a res...

CONFLICTE ENTRE FEINA I CASA?

-Cap problema, suposo que no hi hauria cap problema, quan he tingut que sortir amb trobades de la feina o amigues, no he tingut mai cap problema, mai amb això, el meu home es obert en aquest sentit, ell sí té que trobar-se amb amics, o companys de treball, no hi ha cap problema per part dels dos.

CONFLICTES PEL FET DE SER DONA?

-Potser ara al fer aquests tipus de feina, jo una de les meves feines es quan porten matèria, la matèria que treballem, el camioner ve amb l'alvarà del que porta, i diu, i l'encarregat? i jo l'encarregada sóc jo, ah! una dona! t'he trobes de tot, et fan bromes, te diuen piropos, de tot, es clar això va ser un xoc al principi, o demanar feines a homes que tenen 40 anys, aleshores no ho accepten massa bé, al principi,

TU QUE FAS?

-Depèn del que facin, o diguin, jo em mantinc en el meu puesto, no m'altero fàcilment, sóc una persona que més aviat tracto d'explicar les coses, o dir-les ben dites, el que hagi de dir, al principi ja et dic, notava que els camioners feien una mica de broma.., pero com que veien que jo em mantenía seriosa i amb una distància, diguem,

MAI HA PASSAT D'AQUI?

-Suposo que és això, que veiem que jo.., si haguessin vist una altra actitud poder... de que jo m'hagués tallat, o quedat parada, potser es fan més valents, no?, sempre he mantingut

aquesta actitud perquè m'ha semblat que era la bona amb aquest tipus de gent i m'ha anat bé,

EL FET DE MANAR QUE TAL?

-Normalment no em crea cap conflicte, la majoria són dones, i aleshores això ho accepten millor, i l'únic dos o tres homes que hi ha que són grans de quaranta en amunt, i al principi veies que posaven cares una mica i aquesta dona m'ha de manar a mi això..,

-Amb aquesta indiferència no, perquè tinc un tracte molt directe amb la gent, tampoc no es té que ser així perquè et respectin, no cal, tampoc no ho sóc el jefe, jefe, hi ha 15 persones, tinc clar el que sóc, o sigui jo tinc una serie de feines, i una responsabilitat d'aquestes persones duren aquest torn, no passa d'aquí, no sóc un jefe...

-No sé.., no sé no he tingut problemes en aquest sentit, potser perquè la majoria són dones, i a lo millor ho accepten d'una altra manera, però no crec que s'hagi de pendre una postura massa rígida perquè et respectin, tampoc no cal, pots ser una mica flexible, i si cal fer una bronca algun dia perquè calgui doncs vale...

-Lo que sí, per exemple, els altres encarregats són homes, i bueno amb un sí que vaig tenir una mica de problemàtica al principi.., perquè deia que si hi havia algun problema amb una màquina jo tenia que recórrer a la gent que està de manteniment, i ell, si hi havia algun problema que no fos molt gran, de poca importància, s'ho podia fer ell no? es clar jo li vaig dir, jo no he demanat aquest puesto, a mi si me l'han proposat, i jo vaig pensar, per lo que tenia que fer era molt capaç de fer-ho, si m'haguessin dit que havia de fer de mecànic, jo hagués dit que no, perquè no en sé fer, però si jo tinc un equip de manteniment que està per això, si tinc un problema a la màquina crido l'equip de manteniment, no tinc problemes per això, no tinc que ser ni més dolenta ni més bona que tú, en aquest sentit, simplement hi ha aquesta diferència si tu t'ho vols fer, tampoc no t'obliguen perquè també tens un equip de manteniment a la teva disposició, va sortir una mica així, va ser al principi, i mai més m'ha dit res..,

CREUS QUE ESTA CANVIANT LA SITUACIO DE LA DONA?

-Sí però molt poc a poc, perquè casos com el meu són molt contats, i bueno, de fet, sempre els llocs de més responsabilitat els tenen els homes, encara que algunes tinguem certa responsabilitat, el pes fort el tenen ells, va canviant però molt poc a poc,

-Respecte en general no, respecte a les dones en el lloc de treball sí, no és perquè jo sigui millor o pitjor, diferent, jo sempre he tingut unes altres inquietuds, es clar jo en relaciono amb gent d'un nivell cultural molt baix, aleshores no es que tingui un nivell cultural alt ni molt menys, jo tinc el graduat escolar i punt, però bueno he tingut unes altres inquietuds, m'agrada molt la lectura, he llegit molt, m'agrada molt llegir les notícies, el diari, tinc una altra manera, aquesta gent hi ha moltes coses que no se les plantegen, viu una mica com per viure, té una vida molt clara, no?, sabme que han d'anar allí 8 hores, i no els preocupa gaires coses més, en aquest sentit, sí

que m'he sentit una mica diferent, ni millor ni pitjor, sempre he treballat així en fàbriques, i una amistad no he arribat a fer-les amb companyes,

-Les meves amistats, ho són de molt temps, de gent del barri, de l'escola, les meves amigues, amigues, venen de molt lluny, són més dones que homes, no es que tingui una preferència especial, no sé, pero em sento millor, millor, poder perque no he estat acostumada a tenir una gran amistad amb un home, mai he arribat a la confiança de les amigues.., mai, poder les converses típicament de dones, de les nostres coses, no tindria la confiança de parlarles amb un amic, poder perque mai no he tingut una amistad tan forta, quan era joveneta sí que tenia una colla d'amics però els nois eren amics pero d'una altra manera, i mai amb la confiança de les noies..

EL TEU MILLOR AMIC?

-Veure al meu home com un amic ja es, no és lo mateix..

PER QUE?

-Per mi hi ha altres sentiments que no són d'amic, llavors jo, veure l'amistad d'un home només com una amistad, no es que hagi tingut una amic, amic, no hi ha ningú en especial...

COM ENTENS LA PARELLA?

-No sé, es compartir moltes coses, no?, es compartir moltes coses de la teva vida amb l'altra persona amb amor,

COM ENTENS L'AMOR?

-un sentiment, sento per aquesta persona altres coses que no sento pels altres homes, té algo especial per mi, a part del carinyo que hi ha, ja són anys, jo quan el vaig conèixer vaig veure en ell algo que veia amb els demés no? ja sents una atracció especial, i no saps perquè, perquè a lo millor no es tan guapo, ni tan.. com un altre, pero hi ha algo que t'atreu, algo especial...

QUE PENSES DE LA SEXUALITAT?

-Sí potser, la dona sempre ha estat en un segon pla en aquest sentit de la sexualitat, pero jo no crec que sigui així ni molt menys, la dona té una sexualitat tan rica i tant real com la de l'home, jo no crec que s'hagi de fer diferències, jo no crec que s'hagin de fer diferències com fins ara s'han fet.., i tú personalment t'has plantejat

-Sí, jo poder.., penso per exemple, amb la meva parella he estat de sort perquè amb aquest tema ha estat sempre molt obert i ha sigut una persona molt oberta, no es que jo li hagi de dir jo tinc una sexualitat.., es una cosa que ha vingut sola entre nosaltres, desde el principi, hi hagut una confiança per parlar dels temes de la nostra sexualitat, i la nostra relació, vull dir que no..s'han plantejat problemes per això entre nosaltres... , però bueno de vegades entre converses de homes sents a dir coses i dius pero bueno això no es veritat, la dona té una sexualitat tan real com la de l'home i tan natural, no s'ha de fer diferències, per ex. el punt de l'apetència sexual, l'home es veu sempre com el que está disposat, o porta la veu cantant, o el primer pas, i no es així necesàriament, l'apetència sexual la pot tenir igual una dona que un home.

FIDELITAT? SI TENS UNA PARELLA ESTABLE, I CONEIXES ALGU QUE T'ATREU?

-Jo veus això, no m'ha passat, però penso que no podria tenir una dualitat, jo estic molt bé amb la meva parella, ara si per lo que sigui, trobo una altra persona que per lo que sigui m'atregui més, perquè això no es pot dir mai, que em despertí noves inquietuds, noves sensacions, lo que em seria molt difícil es conviure amb aquesta persona, y tenir una relació amb l'altra, em seria molt difícil, doncs preferiria dir bueno doncs aquesta relació ha arribar fins aquí i ja no dona més, penso que reaccionaria així..,

-Sí que he tingut alguna proposició, pero no vaja, no m'ha interessat, no s'ha donat la cosa de que jo digui, qué faig?

QUE FARIES SI UNA DONA ET PROPOSES TENIR UNA REALCIO? QUÉ FARIES, PENSARIES?

-No, pués suposo que igual que si m'ho proposés un home, poder em soptaria molt més no?, pero bueno no, es clar, jo mai m'he plantejat la possibilitat de tenir una relació amb una dona, i jo ho veig molt lluny de mi, tenen el meu respecte total, no es que tingui cap.., ho trobo totalment natural, pero no acabo de veure que jo pugués tenir una relació amb una dona ho veig difícilissim, mai m'ha atragut una dona de la mateixa manera que m'atreu un home, però no sé, si en aquest moment, doncs em sento enamorada d'aquesta dona, em passaria igual que si fos un home, lo que podria es mantenir una dualitat, dos relacions, no sé perque... jo soc molt sincera, i tinc, i no m'agrada tenir coses amagades, i tenir dobles, aquesta sensació de ara qué faré, i ara que no s'enteri...i ara tinc que anar a lo altre...

I TENIR DOS RELACIONS SINCERES?

-El que és més difícil es que ho acceptin les altres persones, no sé, poder no? perque jo per exemple em plantejo la possibilitat que la meva parella em digui que bueno que té una relació, que està molt bé amb mi pero que té una altra relació eh!, i també em seria molt difícil acceptar-ho, crec que no ho acceptaria sincerament.., es així, vull una honestetat per part d'ell o per part meva, no sé, a mi tant difícil em seria de manetnir una doble relació com d'acceptar en la meva parella una altra, jo crec que no ho aguantaria, en tinc que decidir o una cosa o una altra, em costa molt, molt, molt de veure una doble relació, encara que ho acceptés, perquè es que no podria estar amb dos homes, o amb dos relacions sentimentals a la vegada, no, no, no,

I AMB UNA RELACIO MES D'ATRACCIO FISICA?

-Això sí que es possible que es pugui mantenir perquè les atraccions físiques duren molt poc, és més fàcil poder de mantenir una relació física perquè dura poc, poder sí és més fàcil, si no passa d'aquí, lo fotut és quan comences a enamorar-te més de l'altra persona, i aleshores et plantes bueno qué faig ara, suposo, per mi lo difícil es això arribar al punt de dir, pués jo tinc aquesta persona que me l'estimo molt i he viscut uns anys amb ella, i ara conec amb aquest que ha despertat nous sentiments, això es lo difícil per mi, no podria mantenir dos relacions...

T'HA PASSAT ALGUNA VEGADA?

-No no m'ha passat, ja t'he dit que he tingut alguna proposició després d'estar casada, i he conegut a algunes persones, per mi i no he sentit res, ni física, ni res.., aleshores no he tingut la oportunitat de provar-ho,

NO HA SIGUT DIR ES QUE ESTIC CASADA?

No, no és dir, no em pot passar això perquè estàs casada, no jo crec que aquestes coses no es poden evitar, si sents una cosa, encara que estiguis casada, o soltera, la sents i punt, no crec que es pugui evitar això pel fet que et mentalitzis molt, per dintre si saps que estàs sentint una altra cosa, no.

QUE ES EL QUE MES ET PREOCUPA DE LA DONA? PENSANT EN TU MATEIXA.

-Pensant amb mi mateixa, últimament.., el tema del treball, per ex. hi ha més atur femení que masculí, no és el meu cas però sí que hi és el problema, i després coses de tipus social com el problema de l'avortament que encara segueix essent un problema per moltes dones, tampoc no és el meu cas, són coses que et preocupen pel fet de ser dona, ara per mi mateixa, no tinc una preocupació especial per mi.., no sé... , doncs el avortament, perquè suposo que moltes dones s'enfrenten amb un problema greu pel fet que vulguin abortar i no puguin, llavors suposo que es un problema delicat que s'hauria de sol.lucionar d'una altra manera, de totes formes hi hauria d'haver més llibertat amb la dona a l'hora de decidir si vol o no un fill, que és decisió única i exclusiva de la dona, o com a molt de la seva parella, crec que s'hauria de desenvolupar moltes coses més..,

T'HAS PLANTEJAT EL TENIR FILL?

-Sí, m'agradaria tenir un fill, de moment no estic buscant però suposo que aviat començarem a buscar-lo...

PENSES QUE AIXO CAMBIARA ALGO?

-El ritme de vida, suposo que el canviarà, els primers temps es clar que canviarà la teva vida, tens que dedicarte més a aquesta persona que li has de fer tot, però no vull que canviï massa la meva vida, en lo referent, per ex. a parelles i així, que a vegades he sentit de matrimonis que el fill uneix, la veritat no es aquesta sino tot el contrari.., i no vull que em passi, i deixar la feina tampoc i és clar, repercutir clar que ha de repercutir perquè és una criatura petita que necessita dels teus cuidados i l'has d'atendre, però procuraré que sigui el mínim..

LES RESPONSABILITATS SERIEN DIFERENTS ENTRE VOSALTRES?

-Sí suposo que sí, suposo per ex. en la qüestió d'aliment i això estic segur que seria jo, això de qui canvia la gassa és una tonteria, vull dir, això ho pot fer, i ho farà suposo, pero això d'estar per lo que realment necessita, dels cuidados, i del aliment suposo que seré jo...

PER QUÉ?

-No sé, Per què jo em veig més capacitada que ell en aquest sentit no?, per això...

QUINS INDICIS?

-No ho sé, no el veig amb aquesta predisposició a ell de fer-ho...

I SAPS SI ELL S'HI VEU?

-Sí, sí ell diu que sí, però això no m'ho crec..., no m'ho crec de veritat,

PER QUE?

-Perque no el veig amb aquesta predisposició de fer.., no, no, sincerament jo veig que no, a lo millor em duc una sorpresa però no sé...

ET PREOCUPA?

-No no em preocupa, no em preocupa perquè bueno si tinc un fill és perquè realment ho he desitjat de tenir-lo i espero amb agrado aquesta tasca que em tocarà de fer, llavors és clar..

-Jo crec que bueno aquesta criatura em necessita i l'has de cuidar perquè és així, no per això dic que no m'agradaria que ell participés el màxim possible, jo intentaré que sigui així, però ho veig bastant clar que no serà tan com jo voldria...

JA QUE TREBALLE, SI DEMANES UN CANGURO I ES PRESENTA UN HOME?

-Això em sorprendria molt, perquè normalment són noies, no he sentit cap cas que sigui noi, i a part d'això, si sapigues que aquesta persona està capacitada per cuidar una criatura doncs no m'importaria, o sigui, per mi lo important, es saber si la persona està capacitada per cuidar de la criatura que deixes a les seves mans..

INDAGARIES DE LA MATEIXA MANERA?

-Sí, sí, perquè no, tractaria de saber com ho fa, no pel fet que sigui una dona és millor, conec un canguro que se li va incendiar el pis amb els nanos dins..., la responsabilitat d'aquesta persona i la manera que ho faci, que treballi bé, per mi ja n'hi hauria prou..

SI EL TEU HOME VOL DEIXAR LA FEINA, I FER DE CANGURO...

-Això ho veuria molt difícil, però imaginat el cas.., en aquest moment jo penso amb la part econòmica.., aquí està el problema..., si no hi hagués un problema econòmic ho veuria tan estrany, no ho sé veure..., per la manera d'ell, no el veig fent de pare les 24 hores del dia, és massa inquiet i massa preocupat per altres coses...

SI NO HI HAGUES UN PROBLEMA ECONOMIC HO FARIES TU, DE DEIXAR LA FEINA?

-No, perquè ells et necessiten durant un temps, i després ja no et necessiten tan, no depenen tan del pare o de la mare, no o sigui jo, es clar, la vida professional no crec que s'hagi d'abandonar pel fill, per poc que puguis, no sé si tens mitja dotzena, de cara a la persona, per mi és important el treball, si no m'agradés el treball el que intentaria és canviar de treball.., son dos coses diferents...

DE CARA A L'EDUCACIO D'UN FILL QUE ES PER TU EL MES IMPORTANT?

-El ambient familiar molt, molt important, el ambient que estigui a casa és molt important per la criatura, que no estigui constantment amb crits i baralles i coses així...

SI LA TEVA FILLA ET PRESENTES UNA DONA COM A PARELLA?

-...preferiria que fos un home, pero ho acceptaria.., no soc una persona molt tancada en aquest sentit de la homosexualitat, crec

que la comprenc perquè no conec a gent directament, aleshores també és molt difícil de dir.., però no són coses rares ni molt menys, ho acceptaria bé.., crec..,

PER QUE PREFERIRIES QUE FOS UN HOME?

-Perquè no sé, potser per continuar la normalitat, potser, es que clar són coses que fins que no et trobes... , penso que ho acceptaria bé, si realment hi ha una bona relació amb els pares i això lo normal es que ja sàpigues si el teu fill és homosexual o no..

EL PORTARIES AMB UN PSICOLEG?

-El portaria si no acceptés la seva homosexualitat, però si la té acceptada i assumida no.

QUE CAL FER PERQUE S'ACCELERI PROCES D'EMANCIPACIO DE LA DONA?

-Doncs, no sé, les mateixes dones som les que hem de lluitar per això i suposo que la manera és aquesta no quedar-se relegades al segon pla en cap sentit, i tenir sempre una veu cantant en tot, no?, es cosa nostra, a part es clar ja moltes lleis que t'ho impideixen o que... , però en general poder és una tasca que som nosaltres mateixes les que hem de lluitar perquè es vagi fent una realitat...

FENT QUE?

-Es que és difícil, per ex. en el treball, hi ha moltes dones que per molt que vulguin no poden accedir perquè et trobes amb moltes barreres però no sé com dir-te...

COM SERIA PER TU, ENTRE COMETES UNA DONA EMANCIPADA?

-No sé, no sé si hi ha un prototip de dona emancipada, doncs una dona que viu del seu treball, que pot viure del seu treball, però clar es que sempre caus...

DONA ALLIBERADA?

-Una dona alliberada, de què?, jo crec que es difícilissim no caure en el rol que et toca, jo no conec cap dona, de una manera o una altra, o sigui en més o menys grau, no crec, a més jo no crec que sigui un rol dolent el de la dona, si la dona fa, no sé com dir-te, el que no es pot fer.., és criada del seu marit, o dedicar-te exclusivament a parir fills, es clar, veig que això per mi és una vida molt tancada, amb molta manca d'altres coses, com a persona, ja no com a dona, sino com a persona, llavors es clar, com a dona jo no crec que sigui tan dolent ser dona, i ser femenina i ser coqueta, per arreglarte o així, lo dolent és per exemple, lo dolent es fer servir el fet de ser dona per arribar... , llavors poder sí, pero si no... , el que nosaltres no volem es ser dona com les generacions anteriors...

-Sense arribar a uns límits, jo no trobo una cosa.., no has de ser ni més moderna ni més lliberada ni menys, perquè t'agradi arreglar-te o pintar-te, trobo que no té res que veure una cosa amb l'altra, t'has de sentir bé amb la teva imatge, quan tu veus que estàs bé, a la millor hi ha dones que no es preocupen tan per la seva imatge, i no per això són menys dones.., vull dir...

-La moda aquesta de cuidar tant el cos s'ha posat tan per l'home com per la dona, crec jo, abans, això s'ha notat, abans el xicots

no anaven arreglats com van ara, no arreglats en el sentit que.., sino que no es cuidava tan la imatge la roba, el cabell, per això jo crec que la persona s'ha de sentir bé amb la imatge, cuidar-te fins el punt que a tú t'agradi cuidar-te, no seguir aquesta moda, de ara anar rosa perquè s'ha d'anar rosa..., sempre segueixes unes tendències perquè és així no?, que estiguis bé amb tú mateixa...

T'AGRADARIA SER HOME?

-No, mai, mai, mai, ni a la feina, trobo un regust, en aquest sentit és el que menys..

PER QUE?

-Perquè també poder sempre caus en la mateixa cosa, però jo crec en realitat, que és veritat, que la dona té una altra sensibilitat que l'home, no amb el sexe, amb els sentiments, sino una altra casa que poder acapara una mica tot i jo estic contenta de ser dona,

D'ON PROVE AQUESTA SENSIBILITAT?

-No és una cosa concreta diria jo, petits detalls, més sentimentalisme, o algo així..,

TOTES LES DONES?

No, això tampoc, no es pot generalitzar,

D'ON CREUS QUE VE?

-Poder de la educació, més que res, que és una cosa una mica, no sé, no sabria dir-te si és una cosa imposada o que ja s'hi neix...no sé, jo diria que s'hi neix.., jo tinc una germana, que som totalment diferents.., i aleshores és molt fàcil dir es que les dones tenen una altra sensibilitat, però la meva germana i jo hem viscut a la mateixa casa, hem rebut la mateixa educació i tenim sensibilitats diferents, i es clar, però penso que s'hi neix, ella és molt més brusca, té aparentment un caràcter molt fort, menys carinyosa....,

S'APROXIMARIA A UN HOME?

-El que s'entén normalment per home sí, pero que tampoc no ha de ser així, ja que hi ha homes molt carinyosos i...

LA SENSIBILITAT AQUESTA ES MES DE PERSONES O DE SEXES...?

-Sí, però no, tothom té una sensibilitat, cadascú la seva, però tot i així, penso que poder és més aguda, la sensibilitat de una dona, crec jo..,

ES IMPORTANT PER TU EL FET DE SER DONA?

-No m'ho he plantejat mai, jo em definiria com a persona, és més important que ser home o dona, abans que tot es la persona..,

HAS TINGUT INFORMACIO SOBRE EL FEMINISME?

-No, mai, crec que han fet moltes coses, i que s'han conegut moltes coses, ens han escoltat una mica per aquestes veus, no conec cap feminista, crec que fan una tasca important, i per mi crec que positiva

T'AGRADARIA?

-No, ho he pensat mai, pero no sé, sí suposo que sí que estaria

oberta a una cosa d'aquest tipus....

COM ES LA DONA QUE T'AGRADA PSICOLOGICAMENT, ESTETICAMENT?

-Crec que més que dona és la persona que sigui lleal, no ho he pensat mai, no m'agrada un tipus de dona...,

(marit)

DES DE QUE TREBALLA DE ENCARREGADA, HA CANVIAT?

-Sí, està més independent, més segura...,

-Jo crec que per mi el pas més important va ser trobar feina, després també vaig estar més contenta, però el més important va ser el trobar feina...

FRANCES:

35 años.

Profesional liberal.

**Abogada. Acaba de dejar la abogacia
matrimonialista.**

Vive sola. Sin hijos.

Miembro de un grupo de mujeres.

M'AGRADARIA QUE PARLESSIM DE QUE SIGNIFICA AVUI EN DIA SER DONA, A NIVELL PERSONAL..PODEM COMENÇAR PER LA EDUCACIO QUE VAS REBRE TANT A CASA COM A L'ESCOLA, SI NOTAVES QUE SE'T MARCAVA MOLT PER SER DONA, O NO....

-Jo a partir dels 9 anys ens van portar a un internat, vivia amb la meua familia a Castellbisbal, ens van portar a la meua germana i a mi a estudiar a Vic amb un col·legi d'internes, el plantejament era de una mica el que ells no havien pogut fer, i bueno vaig estar fent el batxillerat fins als 15 anys allà.

¿TENS GERMANS?

-Una germana més gran i un germà més petit, que també el van portar intern a Barcelona, al fet d'estar interna fa que vagis poc a casa perquè era lluny y l'època de l'adolescència i això no l'he viscut amb contacte directe amb la familia, no sé, són també suposicions que he anat jo divagant una mica, jo a casa molt enfrontaments no havia tingut mai, bé els 16-17 que vaig anar a fer Cou, i ja vaig () doncs de fet he fet sempre bastant el que he volgut i a casa he suposat que sempre s'han posat molt, perquè són ells els que ens van obligar una mica a marxar com si diguessim, aleshores de disputes sí que n'hem tingut no et deixaven fer algunes coses, pero dins l'enoten de les meves amigues era la que menys enfrontaments tenia..

¿ELS TEUS PARES EREN TRADICIONALS?

-No, no es una manera de fer molt conservadora o allò amb aquells valors diguem tradicionals de familia, no tenen tampoc uns plantejaments de ser diferents.., no sé jo sempre ho he associat a això que com que hem estat distanciats en certa manera doncs no han tingut força moral per imposar-se o potser tampoc han sigut una gent que hagin tingut uns principis molt clars, o no sé,

-Amb la meua germana van fer una evolució una mica semblant pero ella va a venir estudiar a aquí, ella va decidir tornar al poble a viure, ara te la vida allà, té una mica uns plantejaments diferents, no s'ha casat viu amb un noi, té una filla, ha trencat amb una historia de coses pero bueno, una mica la de familia que més anava contra corrent era jo dels tres, tampoc no hi ha una gran amistad amb la meua germana, es una bona relació i hi ha moments puntuals que ens donem suport i així pero no és allò que diguis, i suposo també ella es va fer el seu món a la seva escola, la germana gran, hi ha una serie de barreres, amb el meu germà hi ha hagut, sempre hem estat més properes nosaltres dues, les grans erem nenes, el nen era el petit, a casa sempre hi hagut, de fet, jo ho he viscut així, hi ha hagut més protecció de cara amb ell, amb ell sí que qualsevol cosa se li donava, i ha anat creant una mica de rebel·lió des de petita, perquè el germà tal cosa, recordo molts detalls, jo deia si aprovo vull una bicicleta, el trauma meu era la bicicleta hasta promeses que m'havien fet que després no les complien, en canvi pel fet de ser nen no sé quantes bicicletes tenia, inclús el van portar al col·legi de Barcelona pero anava cada semana a casa, o l'anaven a buscar cada dia, i no ens veiem gaire, cada tres mesos, cada mes, i hi ha hagut bastant distanciament, inclús ara, hi ha allò la relació cordial, està casat, curiosament ha fet la via més, de les tres germanes, potser l'ha cohibit això, la protecció que li han donat, veure que nosaltres sempre anavem.., vull dir que ell sempre ha creixut una mica amb problemes, més introvertit que nosaltres, amb problemes escolars.., de no saber qué fer amb la

seva vida, s'ha quedat amb el negoci del pare, s'ha casat, ha seguit una serie de..

¿PROBLEMES ECONOMICS?

No, no...

¿COM ET VAS POSAR A ESTUDIAR DRET?

-Quan vaig acabar Cou, primer vaig fer primer de turisme, i després, no sé com, quan estava a l'escola interna sempre deia tinc que fer dret, dret, i tothom em deia, inclús la família, que això és una carrera, a mi a casa quan els hi deia m'inflaven el cap que jo no serviria per això, de tal.., el meu pare em deia que jo no tinc caràcter per ser advocat, que no serviria, jo això sempre ho he viscut..., quan vaig fer dret anava lligat a la meua manera de fer, que era una cosa humanitaria, que realment amb això trencar injustícies, amb un plantejament diguem simple o d'impuls, i per l'altre cantó aquesta rebel·lió, de dir que cony pués això jo ho tinc que fer, no és cert el que diu el meu pare, i després clar lligat al que ell volia dir quan diu el caràcter, clar són coses que li he anat dones voltes, i es cert, es un dels problemes que jo he tingut, quan dius un caràcter especial doncs és cert, doncs és una persona que en un moment determinat no té que tenir escrúpols, la imatge del advocat típic, una altra cosa es que hi ha mil tipus de advocats i tu pots fer d'avocat amb caràcter diferent, tu tens que trobar la teua manera, es una de les coses que t'ha anat rondant sempre de que ho vaig fer una mica també perquè es algo que jo sempre havia pensat de fer, i quan vaig fer turisme vaig ensopegar un lloc on hi havia professors molt macos i tothom em va animar, i vaig decidir començar..., em van dir el tipus de sortides, i que si ho volia fer ho podia fer...

¿AL FET DE DEIXAR, ENCARA QUE SIGUI TEMPORALMENT, DE TREBALLAR D'ADVOGADA, ACTUALMENT A QUE ES DEGUT?

-Jo de fet durant tota la carrera, el vaig començar el 76 i vaig acabar al 84, jo des de 2º i 3er. vaig començar a treballar amb despatxos, i vaig, quan feia 2º amb una llicenciada van montar un despatx de asesorament, mentres estudiava estava treballant, de fet ja ho tenia gairebé tot, ens faltava el títol per poder, i aleshores, el que a mi sempre m'ha passat es estar amb la contradicció aquella, de que quan vaig començar buscaba a la feina l'objectiu de la meua vida, de dir no tu et realitzaràs fent d'avocada, i canalitzes tota la teua persona, i tot el teu sentit aquí, pués via això, i aleshores doncs suposo, bàsicament, es això que quan vas topant amb la realitat, jo tendeixo això que quan una cosa m'entusiasme, desseguida, va arribar un punt que resituar lo que es la feina aquesta en la teua vida m'ha fotut bastantes patacades, o arribes al punt que la feina no és tota la teua vida, o no la pots fer com tu voldries, també, comences a veure els límits...

¿TREBALLAR AMB EL DRET, POSANT-HI UNA MICA MES DE DISTANCIA?

-Es clar però jo també agafava un tema, jo de sempre feia matrimonial, suposo que pel meu plantejament amb el tema de les dones, i fa molts anys que estic posada en el moviment feminista, aleshores, em costa, con que hi ha un plantejament de dir a partir d'aquí pots fer-hi alguna cosa, doncs, aleshores, no es només des d'un punt de vista professional, aleshores clar jo feia d'avocada si això servia per algo, si jo incidia d'alguna manera, a veure jo, si lo que feia transformava alguna cosa, i

ja feia anys que hi estava, i en certa manera la feina de advocada en el tema de dones es fer de psicòloga, més de una qüestió jurídica, no es que hi hagi grans, es bastant repetitiu tot, a nivell lo que es estrictament professional, lo de donar sortides, sí que es un món que no acaba, però el que es la pràctica quotidiana, no es que puguis donar grans sortides a les dones, no, i veus que el problema no es tan si ella es separa o no, si no el paper de ella, com afronta tot això i que t'ho posa a les teves mans, i que clar tu, no li pots solventar, i això d'una dona i un home, a l'advocat s'hi va a olvidar-se del seu problema i allà me'l solucionen, i clar lo que m'ha costat () jo fa uns quants anys que tenia clar que tenia que posar una serie de distanciaments i que tenia trobar el meu punt, i no el trobo, vull dir no l'he trobat, a més estàs posada en una dinàmica que trobes que et trobes continuament responsable de que tens que solventar els temes i a més a més que no depèn de tu, que tens plaços per fer les coses, dissabtes i diumenges treballar, i deies avui acabaré a tal hora, i no pots acabar a aquella hora i..., vaig dir prou....

¿QUE VOL DIR PER TU SER DONA?

-Podria dir què és el que hauria de ser i què és lo que és, o a la vegada com ho sento jo que és les dues coses, ¿no?, jo una dona, la visc com una persona, vull dir com un ser humà, i que li ha tocat viure i ser i tenir unes característiques com a persona que jo penso que estan molt determinades vull dir que estem massa determinades per lo que han volgut que siguem, no, o per lo que ens han configurat, i que ens han configurat d'una manera que ens costa molt ser diferent de lo que volen que siguem...

ET REFEREIXES A LA EDUCACIO?

-Sí, i a part de l'educació, altres factors..

QUINS?

-a part de l'educació, no és que ens eduquin d'una manera diferent sino que, jo penso que compleixen un paper concret les dones, volen, sí que podem generalitzar...

I TU T'HI IDENTIFIQUES AMB AQUEST PAPER?

-Sí, en part de lo que volen que siguem sí, jo m'en adono que jo també tinc molts trets que per més que digui voldria que fossin d'una altra manera o no vull que em condicionen tan, doncs em condicionen, ¿no?,

PER EXEMPLE?

-Per exemple, el tema, el sentit de la maternitat, jo penso que és un..., hi ha gent que diu què és un instint que és un paper que com a dones tenim, que costa molt no de dir, de poder..., jo no sé si es possible o no, o sigui jo el que m'en adono, o m'he questionat o sigui jo pel fet que soc dona per què tinc que tenir ganes de ser mare, no? i clar jo no sabré mai si això es així ja és així de per si o no, o sigui jo no tinc perquè ser mare ni, i potser sí, i potser el que jo no accepto és aleshores un cop ets mare, la manera que tens que viure-ho, o el que et comporta avui per avui el fet de ser mare, o ha comportat a moltes dones...

SI TENS GANES DE TENIR UN FILL, PENSES QUE ES PERQUE T'HAN MENJAT EL TARRO?

-Clar, jo penso que és possible, ja algun moment de la meva vida que he pensat si és per això, vull dir ara avui en dia no puc dir que sigui per això, no?...

COM CREUS QUE EL FET DE PROCREAR AFECTA A LA DONA?

-Jo penso que afecta més, m'agradaria que no afectés més que lo estrictament biològic, jo no tinc fills però m'imagino que m'ha afectaria més i que és lògic que afecti més,

PERO COM A DONA T'AFECTARIA MES?

-avui per avui sí,

PER QUE?

-perquè bueno, des del punt de vista que jo ara no tinc una parella, no em plantejo amb una perella fixa el fet de tenir un fill, evidentment que hauria de ser jo, i hauria de assumir-la jo aquesta criatura, si em plantejo amb un home de tenir un fill, avui per avui, continuo pensant que seria jo la que carregaria molt més que l'altra persona...

LA Y EM DEIA PER EXEMPLE QUE EN EL SEU CAS NO PASSA?

-Jo no m'ho crec, i crec que hi pot haver gent, jo pel que conec a Y, no sé, no vull parlar de Y, segur que deu haver-hi algun cas, de fet conec alguna parella, que no és allò que la dona carregui amb la criatura, i el problema no és tampoc que la dona hagi o no de carregar amb la criatura, i el problema no es dir es que tu et tens que carregar amb la criatura, no és aquest el tema només, eh!..

QUE ES MÉS?

-Bueno vull dir....potser per què està montat així, la sensació que tens que viure tota la vida que aquella criatura depèn de tú no?, jo sé que això ja vol dir que una part teva la tens que dedicar a aquella persona, aleshores una mica jo no em trobo mai preparada com per dir bueno doncs d'acord, vaig a dedicar una part de la meva vida a una altra persona, potser per això no estic amb un home, o no tinc una criatura, a mi em dona la sensació que no estic preparada, vull dir que tinc jo que enfrontar moltes coses abans que enfrontar-me amb un tema com aquest, aleshores a la vegada, no sé si és una excusa tampoc, i es pensar, no estic preparada i no ho podré estar mai perquè no hi ha res que t'ajudi a a a.. facilitar tot això, no, potser és una excusa que em poso jo mateixa, com que hi ha un montatge així tan horrorós i no hi ha unes condicions per tenir una criatura i potser és problema meu....

I QUAN PENSES AMB UN FILL PENSES QUE SERIA TEU?

-Sí, veus.., no és un tema que jo hagi pensat mai, penso més que tendria una criatura que no pas adoptar-la

PER QUE?

-No sé, perquè i en canvi penso que si mai hagués, pel que fos, de tenir una criatura que no fos meva penso que m'hi entusiasmaria, no sé ma germana, o una amiga que pasés algo, estic segura que no ho dubtaria, vull dir, no tendria aquells problemes, de que me l'arribaria a estimar i com que hi ha és un

tema que al que he tancat bastant els ulls, no t'ho plantejis, no tens perquè.., doncs m'ho he plantejat en el cas que fos meva, aleshores encara he tancat més les portes a una altra opció...

QUALSEVOL COSA A LA QUE DECIDEIXES DEDICAR-TE ET DEMANA UNA PART DE TU, UN NEN, UN GOS, ETC...ALESHORES SEMBLA QUE ES ESPECIFICAMENT EL CAS DE LA CRIATURA EL QUE ET FA MES RESPECTE PERQUE HO ASSOCIES A LA PROBLEMÀTICA DE LA DONA...

-Sí, i perquè ho veig més clar, o sigui tu no pots dir prou a una criatura, per exemple amb la feina, pots dir em poso els mitjans per deixar aquesta feina i buscant una altra..., per sort que ho puc fer, perquè hi ha gent que no ho pot fer...

AQUESTA POR ES ESPECIFICA D'UNA DONA O LA POT TENIR IGUAL UN HOME?

-Sí, per això et dic a cops puc posar com excusa el fet de ser dona, perquè està amb mi, quan et dic el fet de ser dona, vull dir que socialment la dona té més obligacions que l'home amb els fills..i que tot el teu entorn t'empeny a potenciar que la dona té que cuidar, ser la cuidadora primera, o la responsable primera...,i veig que vivim en un món que es així, però que a la vegada ho faig servir com excusa, quan el problema era meu de plantejament de vida o de tindre claretat amb que vull o no vull...

A PART DE LA MATERNITAT, HI HA ALGUN ELEMENT MES QUE QUE ET CONDICIONA COM A DONA?

-Sí, perquè tot això ve del factor educatiu, es que potser es pot parlar d'educació en general, cultural, i tal...

TU VAS ANAR A UN COLE INTERN DE MONGES I DE NOIES NO? I COM N'HE VAS SORTIR CONTENTA, FASTIGUEJADA?

-Sí, fastiguejada pero.., recordo que tothom deia que diuen que quan sortim d'aquí, diuen que és un pal perquè és un contrast tan gran a l'institut.., doncs jo pensava doncs m'he adaptat molt bé, perquè jo devia dir..., que costa.. el que es deia que les noies de le monges es noten tant, aquest orgull que una mica he tingut sempre, clar jo vaig a anar a l'institut com si mai hagués anat a les monges, molt oberta amb tot, disposada a conèixer tot, i jo això ho he arrossegat sempre... mai he dit ostras quin contràs..., mai he reconegut que hi ha contràs...., mai he dit no estàs preparada per aquest món, no ho vaig viure així ara l'últim any de les monges, sí, vaig tenir bastant merdés, per altres amistats que tenia allà, inclús ens volien expulsar del cole perquè una amiga es va escapar amb un nano, perquè jo no ho volia dir, i bueno resulta que la culpable me'n van fer a mi, que influïa a l'amiga, i et deien que si anaves mab nois, i et sentava, jo recordo que quan em deien "...que yo era...los chicos con mi hacian lo que querian", quan jo era que no em toquessin pas, això recordo que em feia patir tant.., i aquestes situacions, van cridar a les famílies... això que deiem més factors..., penso que en global és la manera que tenim d'enfrontar-nos a la vida, els problemes, que em trobo amb moltes coses que a l'hora de donar sortides hasta lo quotidià no?, lo que és el taranna quotidià, d'objectius, de plantejaments, em trobo molts cops que el fet de ser dona, que per ser dona, que em passa a mi, i també passa a altres dones que et frena que et trobes frenada..que no....

AMB UNA RELACIO AMB UN NOI?

- No em refereixo en genral, que m'afecta, coses que en nois no els hi pugui afectar, que tinguin una crisi com la que he estat passant jo, de dir deixo la feina,..o em vull plantejar les coses d'una altra manera, molts cops en comptes de.. que d'entrada et paralitzes, que això passa a tothom d'entrada i dius cap on vaig et paralitzes però jo tinc la sensació de que em paralitzo molt més..., per la meua manera de fer i pesno que també és comú, en moltes dones, que et costa més sortir-te de les coses o que et questiones més coses, se't tambaleixen més coses i aleshores tens més inseguretat, busquem més l'explicació de tot i això.., i això enlloc de tirar endavant paralitza, no et deixa tirar endavant, encara que vulguis no et deixa tirar endavant tens que tindreu molt clar, en canvi un noi pot tenir crisis però no es paralitza tant, va fent..., no els hi colapsa tant per estudiar per treballar, i això és l'educació, el ser dones, avui per avui.., que fa que tinguem uns trets, ja d'estructuració mental que l'home, i que sí que és per educació però això.., però a la vegada això cada dia el que s'espera d'un dona va definint tot això i va ajudant que això ho perpetuem així..., que sí que abans era d'una altra manera, o les diferències eren més greus, més esclaves, però encra avui en dia penso que hi ha les mateixes amb altres formes.., i que no hi ha un plantejament de trencar amb arrel tot això...

TU CREUS QUE LA DIVISIO DE GENERES CONTINUA FUNCIONANT?

-Sí,

ET CONSIDERES DIFERENT D'ALTRES DONES, EN ALGUN SENTIT?

-Jo penso que tenim moltes coses amb comú, crec que lo diferent és pués la manera d'enfrentar-te, si et vols enfrentar o si has necessitat enfrentar-te o no, al viure no?, com amb els homes, sí.. home jo veig, si miro uns anys enrera em veia diferent, avui no m'hi veig tant, jo deia això tú jo no, i després m'en adono que una cosa és el que vols fer, que anava més impulsada perquè jo no volia fer però que no era conscient.., de fins a on m'afectava la configuració que tenia com a dona..., no sabia que m'havia afectant tant.., després te'n adones que estava molt més implicada, que ets més dona de lo que et pensaves...no?, de més jove ja ho veia, jolin una cosa és la teoria i l'altra la pràctica, es difícil, però semblava que era cosa de dir, es difícil, però si tu tens moltes ganes ho superes, però no es superen les coses tan fàcilment, no una mica, me n'he anat adonant després...

CREUS QUE T'HA INFLUIT EL HAVER ANAT AMB UN COLE DE MONGES?

-Suposo que sí, pero no especialment, crec que podria estar com estic si no hi hagués anat...

ELS TEUS MILLORS AMICS ACTUALMENT, SON HOMES, DONES?

-Són dones, curiosament, a l'edat de l'adolescencia, també tenia amigues, tenia molts amics nois, sense cap relació, era l'amiga dels novios de les meves amigues o.. lo típic, perquè potser hi havia aquesta complicitat, que volies ser diferent, parlar de coses que les nois no parlaven i et veien a tú, una mica l'amiga.., i en canvi ara tinc més amigues que amics..

HO PREFEREIXES, O QUINES DIFERENCIES HI VEUS?

-No, també m'ha passat, 7 anys enrera, d'arribar a una etapa, allò que les amigues quan van començar a descobrir moltes coses en comú, en relació a les dones..., de reforçar-nos mutuament..., aleshores feiem com una piña d'amigues d'idolatrar l'amistad, i després veus que aquí també dins d'aquestes amistads es donaven entre nosaltres moltes envejes, molts gelos, moltes coses que criticabem en les relacions d'homes i que deiem que per ser dones no ens passaria, i passava igual..aleshores clar estem en el procés de relativitzar-ho tot una mica més, que l'amistad amb les dones no és allò tan idílic, i amb els homes igual, que sempre hi ha el problema que el home que hi tens una relació ()

POTS TENIR LA MATEIXA CONFIANÇA?

-Sí, puc no es que ho faci ben bé, és que el llenguatge que utilitzes és diferent.., és diferent, de sentim oberta de parlar de certes coses, doncs amb certs homes, igual que amb certes dones ho puc fer...

T'AGRADARIA SER HOME?

-Quan era petita, i ara, no és una cosa que et diria ai! no m'agradaria ni em deixaria d'agradar no, soc dona, i no, igual que quan dius com aquesta dona no m'agradaria com algún home tampoc, i com algún home sí..entens, no?

QUAN ET PLANTEGES LA QUESTIO DEL FILL, HO FAS EN EL MARC DE LA PARELLA?

-Sí, jo algún cop m'ho he plantejat sense eh!, algún cop, es que es un tema....

ALGUNS DIUEN QUE TENS EL DOBLE DE FEINA SI EL TENS SOL, ALTRES QUE LA FIGURA DEL PARE I LA MARE ES MOLT IMPORTANT PEL FILL, ALTRES QUE LA QUESTIO ES QUE TINGUIN A MES DE UN PENT DE REFERENCIA CONSTANT, HI HA DIVERSES OPINIONS, QUINA ES LA TEVA....

-Jo sempre m'he plantejat això que si hagués de tenir un fill, que m'agradaria més, com que sempre m'ho plantejo des d'una situació ideal, que ja per mi és un error, masses plantejaments, però clar sí que penso que millor, de tindre'l doncs si estic amb una persona que estàs, que els dos ho tenen mínimament clar, els dos saben la implicació que representa, que s'està d'acord amb el que representarà pels dos, i que l'altre persona està disposada igual que jo que suposi el mateix, i clar en aquestes condicions és un dels factors que si es donés ho trobo estupendo, ara penso que és molt difícil, no sé, es que jo soc més pesimista amb aquest tema, pesimista em refereixo que encara que amb un home ho parlis, o tal, o sigui jo no, de fet potser perque no se m'ha donat de tenir una relació d'aquelles que dius ostras amb aquest home veus que, una cosa són les ganes de tenir fills, que hi ha homes que sí, però en moments idílics de la relació, a mi deseguida em ve això de la responsabilitat que vol dir, la implicació, la dedicació, el que ha de tallar tan la teva vida com la de l'altra, clar jo aquests temes doncs suposo que m'ha cremat el veure tantes dones amb unes vides tan horroroses, amb unes relacions tan horroroses, i aquí te que veure el que et deia de la feina, jo a la feina no podia pensar amb mi, era incapaç, era incapaç, perque hi havia dies que acabaves tan deprimida que pensaves quina merda les relacions, els tios, aleshores no tens temps de plantejar-te què estàs fent tu si et va bé la teva vida,

ai amb aquesta relació estàs bé, que estàs fent tu, i aleshores veus tantes històries, i hasta de lo que jo conec, vull dir que no...

T'AFECTAVA PERSONALMENT?

-Sí, mira, per més barreres que he pogut posar no, i aleshores clar.., potser demano masses coses, coses que ni jo mateixa soc capaça de donar, a veure si m'entens, que jo sóc la primera que no sóc capaça..., és això dir però tu ets capaç de assumir la responsabilitat de una criatura, de dedicar-t'hi, de que et canvia la vida, que depèn de tu, i a la vegada és ella, vols que sigui tan perfecta i les coses no són tan perfectes..., però jo estic massa menjada per tot això, que no hi puc fer res, que em costa molt de canviar el coco i dir, olvidat de tot això, i si tens ganes de tenir un fill perquè no, tinc tan associat el desig a la realitat, que són incapaç de poder-m'ho plantejar en un altre marc...

COM ENTENS LES RELACIONS, LA PARELLA, ET CONSIDERES UNA DONA LLIBERAL?

-Lliberal, no m'agrada gens.., jo no et podria dir, jo sóc incapaç de dir jo no crec que la parella, és lo mateix que un matrimoni.., que no hauria de ser només amb una persona que hauria de ser amb més, no et puc dir que tinga una posició, jo parteixo una mica, al menys a la meua experiència que he tingut, doncs he passat diferents etapes, i m'en adono, el que veig es que em...sempre cambio, que no, que mai puc dir penso que una relació ideal és així, en aquell moment m'ha sigut així, i per mi és així però que m'ha variat sempre que no, aleshores clar, el que sí que tinc clar es que no diré mai, defensaré a fons una relació home i dona per tota la vida, i únicament ells dos, a mi eh!,

I SI ET TROBES AMB ALGU QUE HI ESTAS MOLT BÉ I TAL? QUÉ FARIES?

-Jo el sentiment aquest el tinc de ganes d'estar bé amb una persona per tota la vida, és un sentiment que m'agrada, i el visc a moments, i m'agrada molt quan el visc, el que passa és que no és constant, és un sentiment que amb altres moments l'odio, no el sento així, i m'en adono que no és així i tinc ganes de relacions d'estar amb altra gent, suposo que tinc por, que ho associo, a altres relacions, als teus pares, als matrimonis que veus, i qual que veus una parella amb una criatura, i depèn del dia que tens, penses quin rolló, t'imagines el diumenge amb el cotxet,, jo en sóc conscient que es molta menjada de tarro, que la cosa és molt més senzilla, però que estic bastant imbuida d'aquestes imatges, com si hagués viscut coses traumàticament, i no puc dir que, a casa meua, pués els meus pares no han sigut un matrimoni infeliç, he viscut moments de tot, no he viscut traumes d'aquells, n'he viscut però com molta gent, en canvi sí que ho tinc a dins com molt, de que té que ser perfecte no?...

I SI ET TROBES AMB ALGU QUE HI ESTAS MOLT BE? QUE FARIES O PENSARIES?

-Per exemple, jo ara tinc una relació amb un noi que estic molt bé, (), i també es d'aquesta tongada, que sembla que hakis d'escollir entre la parella o el viure sol i no acabes, de tenir, de situarte a quin lloc estàs..

TU VIUS SOLA PER CONVICCIO?

-Sí, jo en principi dic que sí, m'entens, clar de fet no saps mai on comença la convicció i on acaba la necessitat, de fet vas visquent, i depén de lo que vas fent vas sent, clar jo ja fa bastant anys que.., visc amb una altra noia, compartim el pis sense cap plantejament de res.., i potser que això duri o no, que una tingui ganes de viure sola perquè abans estava amb una altra noia i després va voler anar viure sola, i després va venir aquesta noia, i clar jo, no és allò, jo lo que he tingut clar es que no em casaria m'entens, vaig viure dos anys amb un noi, que de fet, viviem amb més gent, i quan vam anar a viure junts, allò sols ens vam separar, i no es que m'hagi negat, però sempre hi poso tants, tinc que tenir tantes coses arreglades per decidir, que sembla que hagi de ser un acte... , potser a la vegada dic no el matrimoni no, i vull el mateix perquè dic quan vagi a viure amb un noi tinc que tenir una situació, o molt clar i clar això tampoc és així...

TU HAS TINGUT GANES DE PROBAR DE VIURE JUNTS AMB AQUEST NOI QUE VAS?

-Home a moments en tinc, sí a moments sí que en tinc, però ha de ser allò de tenir-ne ganes i encarar-te amb aquella idea que t'en vas a viure, i clar com que és la idea i després donar-li toms aleshores ja l'has fotuda.., i en concret doncs amb aquest noi pués és una persona que m'hi trobo molt bé però penso que tindriem quantitat de problemes amb lo quotidià, no?, i en canvi en altres relacions que he tingut no hi he vist tants problemes com amb ell, ell també viu sol, fa una vida més de noi, de noi vull dir, casio no menja a casa, es fa les coses cada... , en lo domèstic, ho té ordenat però a la seva manera, i clar per mi ara és una cosa ja important, jo no tinc ganes de viure amb una persona i dir tu tal dia rentes i tal dia fas, pués no, tu les dugues o un o l'altre hi pense, i a mi ja s'em fan una montanya aquestes coses, haver de pensar que m'hauria de començar a plantejar, i no és plantejar, a una edat, ja ho tens tan integrat que costa molt pensar, o rentar vidres o mira que jo amb la neteja no sóc gens, ara em trobo més ordenadeta, però no, perè és una preocupació compartida amb la persona que vius, i la sensació, amb aquest noi amb concret, que no fore això, ja per aquí tindriem uns piques horrorosos,

I ET TROBES COMODA VIVINT CADASCU AL SEU LLOC?

-Sí, sí, una altra cosa es que bueno que sí que tinc.., em trobo amb problemes d'aquests qué que és el que vols fer no...

DE TOTES MANERES ES UNA PROBLEMA QUE SEMBLA QUE TINGUI UNA SOLUCIO FACIL?

-Amb això també he vist una evolució, per ex. fa 5 anys, 10 anys pués et plantejaves aquests temes, però eres molta gent, en canvi avui en dia gent de la meva edat.., quants anys tens?

26 ANYS.

-(riure) a nivell de relació nostra no, però de per ex. segur que hi ha molta més gent de 26 anys que de 34 que es plantegin el que estem parlant nosaltres ara... , penso que hi ha molta gent de 30 i piquo, la gent de la meva edat n'hi ha poquets que ara tenen, la majoria s'han casat, tenen fills, ja no el tema de la parella, a veure, però que puguin tenir un plantejament, no de matrimoni, la dona, la feina, els fills, la família, no sé qué, hi ha poca gent, en canvi jo quan en tenia 26 eren moltíssims,

ens plantejarem altres coses i poder fer-ho diferent, i no veies tan problema, i clar quan es va repetint, des dels 20 a, ara en tinc 34, és un continuum de gent plantejar-te i sempre sembla que vagis tocant el mateix, i això té que veure molt el món que t'envolta perquè no hi ha res que t'ajudi, una tendència a trencar, no sé a viure-ho de una manera, al contrari, sembla que la gent hagi optat per casar-se o per fer una vida totalment contrària a lo que està imposat, i clar no és tampoc jo el que vull, fer una vida totalment contrària, però a la vegada és això per mi tot el que és lo oposat per mi és matar-me..., jo no tanco les portes, però sí que vec que em vaig fent un estil de vida que m'està allunyant cada cop més, i en canvi jo interiorment potser ho tinc més clar que no hi poso barreres, fa uns anys n'hi posava més...

I LA QUESTIO DE LA FIDELITAT, COM LA VEUS?

-Aquest és un altre tema d'aquests penjats que, que sí sí, però sí no...

TU QUE TENS UNA RELACIO ESTABLE, SI ALGU QUE T'AGRADA ET PROPOSA ALGO, QUE PENSES, QUE FAS?

-També és un tema incognita perquè jo per exemple quan estic enamorada, estic bé doncs no tinc ganes d'estar amb una altra persona, o d'entrada no tindria d'estar-hi, això d'entrada, () però clar sí que me n'he adonat que al cap d'un temps que estàs enamorat, que no sé qué, vull dir, lo difícil es trobar el punt no? perquè o et tanques molt amb aquella persona, i aleshores sí et tanques jo ho visc com horrorosament malament, me n'adono no quedés com quan estàs sola amb la gent, amics, i que realment en funció que estàs tant bé doncs poses barreres, i com que m'en adono d'això, pués necessites, o potser perquè necessites, ja que quan t'estanques et sents ofegat, i tens ganes d'obrirte a altra gent, i aleshores és quan et ve el plantejament de com ho pots compaginar, el poder tenir una relació que estàs super bé i a la vegada que no et tallis amb ningú, i clar tallar amb ningú, ..jo tinc el problema etern de sempre, una amistad perfecte amb un noi, noia, sortir tal, el problema ve quan t'en vas al llit amb aquella persona, només ve amb això, perquè no ve amb res més, i clar és un dels incognits...

ES SUPOSA QUE SI VAS AL LLIT ES QUAN COMENÇA EL PERILL REAL QUE ALLO ES CONVERTEIXI AMB ALGO MES...

-Però per què? això, a la pràctica es cert, a mi em passa, a la pràctica em passa, o també m'ha passat amb altres que no, que no implica més, jo he tingut alguna relació que no ha implicat res més, i no et talla en res en la relació que tens..., també pots estar super-bé parlant amb algú que conectes molt i també és un perill, no crec que sigui un element determinant, perquè et pots trobar que te'en vas al llit i res, i potser que et vegis molts dies, molts dies i al final i caus pel que sigui..., jo el que intento quan tinc una relació, es sentir que no estic tallant-me per aquesta relació, vull dir si no perquè si estic bé o perquè senzillament no en tinc ganes...però saber això és un tema que em costa...

PENSES QUE ES POT PORTAR RELACIONS PARALELES?

-Jo a la pràctica no puc, jo he pogut, tenint relació amb ell, i algun cop amb algun amic he tingut alguna relació però

purament, que sé que jo no tinc cap interès amb aquella persona amb aquells nivells no..()..sí, jo aquest tema penso que sempre pot ser si a l'altre li passa., es que el tema de les relacions no, si mentres els dos van fent un camí parel·lel pot funcionar, el problema és quan els dos tenen necessitats diferents, tenen vivències diferents, clar si es dona que tu tens dos relacions, i l'altra persona resulta que també, era una necessitat igual, doncs resulta que també, suposo que deu anar estupendo, clar el problema és el de sempre ensopegar, no sé a nivell de plantejaments jo penso doncs perquè no potser sí que hi ha algú, a mi no m'ha resultat mai, i sempre es conflictiu, bueno també m'ha sigut conflictiu si no he tingut relacions la relació amb un home, m'ha acabat sent conflictiva, perquè no he sapigut readaptarla, clar a no sé que hi posis els frens, de dir tens una relació amb aquesta persona, aleshores vol dir una exigència de fidelitat, ningú té relacions sexuals amb ningú, clar si poses aquesta serie d'elements a la relació, que jo en dic frens, límits, que potser els vius molt bé, no dic que no, eh!, si els poses jo penso que la relació durarà mentres als dos estiguim visquent bé aquests límits, però per mi és inconcebible de poder-ho viure fins que em mori amb aquest pacte diguem, jo penso que no ho podria viure, que no podria, intento viure-la sense haver de parlar de límits, i bueno jo estic bé quan nooo, perquè clar si l'altre sé que té relacions tampoc no m'agrada gens, m'entens, de seguida et venen les inseguretats, les pors, vull dir jo també em passa això, però jo d'entrada no n'hi vull posar perquè si no em fa la sensació de que estem per pactes i no per lo que hi ha, sempre hi ha el perill aquest de que...

SI T'HO PROPOSES UNA DONA?

-També ho he parlat, a mi m'ho han proposat per dones que conec lesbianes i així, i jo no n'he tingut mai, penso que va haver-hi un època que pensava, i algú cop també ho penso, que si tingués una relació amb una dona m'agradaria, que estaria molt bé, no, havia pensat per l'element aquest que amb dones em trobo que estic molt bé, i clar perquè no una relació sexual, no sé com que ets tan obert i t'ho plantejges tot tant, igual tenim repressió, que quan comences a trencar amb tot això i dius perquè no, arriba un punt que dius perquè no,

T'HAS INTENTAT FORÇAR ALGUNA VEGADA?

-No, no, però la mateixa forçar a nivell de parlar de dones que coneixes que ho són, l'entorn t'hi porta, a moments he pensat que perquè no però no faré el primer pas, i realment una relació sexual amb una dona no m'atreu, ara és un tema que he pensat a veure si es que et reprimeixes, perquè en algú moment he sentit atraccions diferents entre dones també, no és allò que les vegis a totes igual, m'ha passat que alguna m'ha impactat més... a veure potser si... a més no és un tema que penso, ja en tinc prou en tinc amb els homes que només faltaria plantejar-me aquest..i no..

ES CERT AMB TU LA QUESTIO QUE DIUEN DE QUE LES DONES MAI PORTEM LA INICIATIVA EN UNA RELACIO?

-No, jo penso que també l'he portat, però que evidentment que costa, vull dir que en situacions sí que he sigut, i crec que als homes també els hi costa, també, però que encara., no és un tema que pugui dir el tinc tot superat, supersuperat, que amb els

fomes jo em trobo decidint el que vull amb tot moment, sempre ha estat l'esforç que hi has hagut de posar, no dius que tal doncs si en tens ganes digue-ho.., sempre ha estat plantejaments, en canvi, amb els homes, als que no els hi costa, que també n'hi ha que els hi costa i aquests suposo que es fan plantejaments com jo, penso que hi ha més una generalització, de que no els hi costa, el fet de plantejar, eh!..

-Penso que hi ha una consideració diferent, sí que en el fons passa que una dona és més fidel, bueno més fidel, que tendeixes al menys a treballar-la més, de centrar-te, i dir bueno si has decidit amb aquesta persona doncs vale, que amb un home, penso que no hi és tant, el plantejament no?, no sé, en global, sí, pero depén de com ho plantejem, perquè l'home pot tenir relacions amb moltes dones però en el fons tindrà la seva, no sé com dir-te, això ha existit tota la vida però després ha tingut tota la vida i després s'ha acceptat que l'home tingui més relacions i n'ha pogut tenir, perque ha fet una separació del que era la seva dona i el que eren les altres, i amb la dona doncs és clar sempre ens han enfocat ha tenir-ne una, ara jo en concret, també penso que també i juga avui en dia, també penso que les dones ens ho plantejem més i hi posem més ganes que els homes,... i també potser per lo que conec, em trobo que amb dones de la meva edat, una mica més joves i tot, que és més fàcil, amb una dona lliga amb una dona, o tenir relacions, que no pas un home amb una dona, conec moltes dones que no tenen parella, o que no tenen una relació que diguis o que no troben tios de la meva edat, per tenir una relació, no per anar a viure, o per tenir una amistad, que hi ha molt menys, que no pas homes, que no tens on anar a buscar homes, en canvi els homes els hi és més fàcil o més joves o de la meva edat, que tots els veus més o menys colocats, en canvi dones de la meva edat els hi costa molt, és lo que conec, i també conec algún home de la meva edat que li costa establir una relació, no?, però...

COM ENTENS LA SEXUALITAT? ESTAS D'ACORD AMB EL DISCURS FEMINISTA?
-Sí en global, estic d'acord, amb el plantejament, però és això que n'hi han molts podriem anar al bàsic de reivindicar la sexualitat de la dona, com una sexualitat que no ha estat acceptada o reconeguda.., jo estic d'acord des del punt de vista que com a dona ens han negat la sexualitat, no del fet que com que sóc dona ja l'ha tinc diferent, no sé, tenim genitals diferents, però podriem viure la sexualitat igual, i que avui en dia no podem parlar de que realment hi ha igualtat a l'hora de viure-la, de que coneixen igualment el seu cos els homes que les dones, que els homes el coneixen és una altra cosa, tampoc ho pots dir, o si de cas el que sí tinc clar es que encara continua dominant la sexualitat masculina, una altra cosa, es que evidentment podria ser molt més rica, que no la viuen com l'haurien de viure, quan nosaltres diem volem que la dona tingui aquesta sexualitat, doncs quina pena, que els homes no hagin pogut entrar en aquesta dinàmica, perquè sembla que la d'ells sigui estupenda,(), per mi és implícit si parlem de la sexualitat veure que cal encara acceptar aquest discurs, si després parlem de com la viuen les dones que estan concienciades és un altre tema, jo crec que estic bastant concienciada, i hi ha homes que també...

COM VAS ENTRAR AL MOVIMENT FEMINISTA?

-Per la facultat, vaig entrar primer amb la lluita política que la feminista, però t'adones que sempre has tingut, elements de rebel·lió com a dona, i tampoc existia el moviment feminista com a tal., vaig entrar amb moviment contra Franco, a l'institut ja va ser quan va haver-hi el cop d'estat a Xile i tot el merder aquest... als anys que ho vaig viure era majoritari, era una onda del canvi, i dintre hi havia gent que es comprometia, però el que era manifestacions, manifestos i això era majoritari a la facultat, hi havia gent que no hi era els de dret, a la facultat van montar un grup de dones, a darrera hi havia partits polítics que ho potenciaven, però van entrar dones que no estaven en partits, van començar a descobrir, a llegir el tema dl feminisme, es buscava l'explicació de per qué, aleshores hi havia lleis molt més evidents, ara jo penso que continuen sent-hi, però, no és allò tant evident que las niñas aquí i los niños allí...

PENSES QUE ESTA CANVIANT ESTA CANVIANT EL PAPER, O NOMES CANVIEN LES FORMES?

-Crec que en el fons no, crec que continua interessant que les dones siguem diferents, i no hi ha res que trenqui realment amb això...

PER QUE?

- Mira lo fonamental, jo penso que el que fa que realment, que el tema de la familia, hi ha tot un sistema, sistema econòmic, que si realment es volgués una igualtat home-dona s'hauria de trencar amb moltes coses, imagina't assumir que el 50% de la població, que d'un 50, de treball assalariat n'hi ha un 18% o por ai!, la majoria de dones es casen cap els 25, i quan es cases les dones, més de la majoria avui en dia, deixen la feina quan tenen la 1ª criatura, el que passa es que están concienciades i tenen por de deixar la feina, però ens ajuntem a una situació que no incentiva tampoc, a l'oficina meva hi ha un 78% de dones apuntades, la majoria de dones que venen, les que tenen 30 o por ai! i el nen el porten a la guardaria i ja poden apuntar-se, després hi ha 5-6 anys que la dona deixa la feina, i clar les dones joves per accedir a un lloc de treball, avui dia quins llocs de treball hi ha, fixes no hi ha res, la que queda prenyada, deixa la criatura o la deixa o no li renoven el contracte, jo penso que el que hi ha és molta més consciencia en les dones de voler treballar, i de lo important que és tenir la seva vida propia, hi ha molta més consciencia però la realitat no ajuda, la majoria sí que volen treballar, però diuen vull una feina, que si a sobre tinc que pagar més a la canguro del que cobro, no em surt a compte...,

quan et dic que lo fonamental no canvia ho dic perquè avui en dia parlem molt de que hi ha una igualtat legal, agafes la constitució i diu no habrá ninguna discriminación de sexo, la gent s'agafa amb això, molts cops diem legalment sembla que no, el problema es que tenim una lastre de que la realitat encara hi ha discriminació, i això t'ho diu tothom, hasta les institucions, si legalment ho tenim tant bé, això que vol dir que de qui 20 anys estarà la cosa arreglada, de qui 20-40 no estarà arreglada, es que legalment tampoc està la cosa bé, clar des del moment que es defén que la familia és una institució a defensar a capa i espasa, estem defensant que la dona és la encarregada de cuidar el crios, portar la casa, i cuidar el marit...perque imaginat..,

la constitució també diu que tothom té dret a treballar., si es volgués trencar es diria aquí a treballar tothom, jo no sé com, fins que no es posi mitjans perque l'home sigui tan responsable d'aquella criatura, o com sigui, l'estat, que es posin mitjans, que no hagin de ser nuclis, que a sobre de les hores de la casa, t'hagis de dedicar a les feines de la casa, clar si tens una criatura et plantejaràs buscar una dona, etc..., jo l'únic que vull dir que la desigualtat, la diferencia de papers, és un tema que no és només ideològic, que està, el sistema polític i econòmic que hi ha implícitament el té que reproduir si no s'aguanta, no s'aguanta, si el 50% surten al carrer a demanar feina, primer no ho faràn perque hi ha uns mecanismes, és un peix que es mossega la cua, fins que la dona no es planteji que encara que ara em costi més peles un canguro o hagi de posar tot el meu sou, al menys jo surto de casa i faig la meva vida, fins que no sigui conscient d'això, aleshores li costarà més no anirà a treballar i està reproduint en els seus fills el mateix, és una dona que està amargada, l'home igual, la relació que s'estableix entre ells igual..., però educant als de la vora només..., em refereixo al discurs aquests que hi ha, que hi ha uns mitjans que farà que sigui diferent, jo penso que hi ha una estructura jurídica, política, econòmic que és impossible, que podem fer que hi hagi un sector que comencia tenir consciencia, però que passa les dones ara en comencen a ser conscients, o veus les dones que venen a la oficina, i diuen tinc 30 anys i no puc trobar feina, perque les dones amb trenta anys que no han treballat mai, o fa 6 anys que no treballen, els hi dic ho tenen molt malament, pot fer un curset, però després aquesta dona no té el discurs aquest posat al cap del que vol a la seva vida, no té consciencia de lo que li suposa la realitat, el que té que canviar ella, o l'esforç que li representaria, ella no ho sap, es pensa que li donaràn, i a veure jo no ho critico, es que és lògic la dona no pot pensar res més perque li tens que dir i maxaca't i noia perque si no, però és que així, vull dir o diu jo vaig a trencar amb tot, i plantejo al meu marit aquí els fills dels dos, i que jo necessito fer el curs, i després, reunim i anar a munt i avall, i altres cursos, clar això, com ho trenques això amb una dona..., jo no et dic que una llei., es que es trencar amb tot un sistema econòmic, si tu el tema econòmic el puguessis canviar, clar que la gent demà seria la mateixa, tu estàs posant una eina que assegura que d'aquí 40 anys serà diferent cosa que amb el que hi ha, jo puc convencer el que tinc al costat, però després no hi ha res que l'ajudi a això si tu no li dones una feina a aquella persona, ja li pots anar fent discursos, si no tens una eina perquè pugui començar i avui en dia tot són discursos, no hi ha eines, qué fem, si no hi han guarderies!, clar qué podem fer, ja podem anar dient les feministes., abans que no teniem casi res podiem anar exigint que et donguessint i com que les insttucions no tenien res, els hi anava estupendo, a sobre es fotien el pegote, que si un planning i que no sé qué, pwerò avui en dia que ja ho tenen totes les institucions, i que et donen res al moviment feminista perque ho montis, ara ja ho tenim tot, centres de planning, no sé qué, n'hi ha un cada no sé quan, i a sobre et diràn que no tenim eine de res clar i el discurs serveix de poc... () em refereixo que hi ha d'haver les dues coses, discurs i eines, és l'unic que poden tenir el discurs, perquè lo altre vol dir peles i presupostos i posar-s'hi de veritat...

QUIN ES EL MODEL DE DONA QUE VOL EL DISCURS FEMINISTA I QUIN ES EL TEU?

-D'entrada el què vol, és una dona que sigui conscient del que és, de lo que serà?, jo penso que alguns sectors que han caigut, o jo mateixa ho he pensat però en general no crec que es pugui parlar d'un model de dona, al menys és lo que jo, que lo que es pretén que siguem conscient del que som, i a partir d'aquí..., clar el que passa es que joestic d'acord que si vols entrar en el tema de la discriminació de la dona, tens que entrar en més camps, però penso que amb tot primer té que pendre consciencia la gent que ho pateix, o és la gent que ho pateix la que pren confiança o sino no pots confiar amb que altres, penso que parlar de sistema patriarcal ajuda a això, si no en parles com la fas conscient, a més és evident que pel fet de ser dona, és així, una altra cosa es que hi ha gent que no són dones que tenen el mateix problema per trobar feina, però avui per avui penso que és un tema que és específic, i és una arma que tens en contra d'això, ara no ho pots aillar del sistema, del capitalisme, però penso que cada cosa dins de la seva especificitat el tens que lligar, veure-hi les coses que tens d'específic i de comú doncs en aquest cas amb les dones...